คู่มือการปฏิบัติงาน

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงและเสนอแนวทางการปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ซึ่งมีลักษณะงาน (Job description) ประกอบด้วยงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การศึกษาพิเศษ ผู้ด้อยโอกาส และผู้มีความสามารถพิเศษ และกระบวนการเรียนรู้ งานวัดและประเมินผลการศึกษา งานส่งเสริมและพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา งานนิเทศ ติดตามและประเมินผลระบบบริหารและการจัดการศึกษา งานส่งเสริมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และกลุ่มงานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการศึกษา

จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานเท่าเทียมกันโดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน ส่งผลให้ ผู้เรียนทั้งในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา ให้มีความถูกต้องตามขั้นตอนการดำเนินงานต่อไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

มีนาคม 2562

ที่	บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1	ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา (การศึกษาปฐมวัย) และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ	**1. งานประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**	1. วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2. ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนรู้ แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แนวทางการวัดและประเมินผล แนวทางการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งศึกษาสภาพ บริบททางสังคม ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต 3. ดำเนินการจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม และเผยแพร่ให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 4. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 5. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และความต้องการ จุดเน้นของสถานศึกษาด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม 6. ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และชุมชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อร่วมมือช่วยเหลือกันในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษา 7. นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้เกิดการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพ 8. ตรวจสอบประเมินคุณภาพหลักสูตร สรุป และรายงาน	1. ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2. ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 3. คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา 4. ก.ต.ป.น. 5. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา 6. กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และภูมิปัญญาท้องถิ่น/ชุมชน 7. หน่วยงานอื่น ๆ ในท้องถิ่น

ที่	บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1	ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา (การศึกษาปฐมวัย)และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ (ต่อ)	**2. งานประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา หลักสูตร การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา (หลักสูตร การศึกษาปฐมวัย)**	1. วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช2546 คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ทิศทางการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย รวมทั้งศึกษาสภาพปัญหาและบริบททางสังคม ความต้องการของท้องถิ่น ชุมชน แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต 2. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 3. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ด้วยกระบวนการทำงานแบบมีส่วนร่วม และนำไปใช้จัดประสบการณ์และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนทุกด้านอย่างสมดุล 4. ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และชุมชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อร่วมมือช่วยเหลือกันในการพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย 5. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ที่จัดการศึกษาปฐมวัย เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมการศาสนา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น 6. นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้เกิดการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพ 7. ตรวจสอบประเมินคุณภาพหลักสูตร สรุป และรายงาน	1. ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2. ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 3. คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา 4. ก.ต.ป.น. 5. ผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษา 6. กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และภูมิปัญญาท้องถิ่น/ชุมชน 7. หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น 7.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 7.2 กรมการศาสนา 7.3 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 7.4 กระทรวงสาธารณสุข ฯลฯ

ที่	บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
1	ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา (การศึกษาปฐมวัย) และหลักสูตรการศึกษาพิเศษ (ต่อ)	**3. งานประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนา หลักสูตร การศึกษาพิเศษ**	1. รวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาปฐมวัย นโยบายและแผนจัดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ 2. ประสานงาน ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีความพร้อมในการจัดการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษในรูปแบบที่เหมาะสม 3. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการศึกษาพิเศษ ให้สามารถบริหารจัดการและวางแผนจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ 4. ส่งเสริมและประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อร่วมมือช่วยเหลือกันในการดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ 5. ประสานความร่วมมือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ เช่น สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ โรงพยาบาล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 6. ดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือแนะนำผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้เกิดการปรับปรุง/พัฒนาแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีคุณภาพ 7. ตรวจสอบประเมินคุณภาพหลักสูตร สรุปและรายงาน	1. ผู้อำนวยการ/รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2. ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 3. คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา 4. ก.ต.ป.น. 5. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา 6. กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และภูมิปัญญาท้องถิ่น/ชุมชน 7. หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ เช่น สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ที่	บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2	ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตร การสอน และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน	**1. งานศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตร**	1. ศึกษานโยบาย แผนงาน และยุทธศาสตร์ในพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตร การพัฒนาและใช้หลักสูตร การพัฒนาคุณภาพครูและผู้เรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น 3. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรและประเมินผลการใช้หลักสูตร 4. ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 5. ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูเพื่อพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้ข้อมูลจากการนิเทศ การวิจัย การประเมินผลการใช้หลักสูตร การประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา 6. นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือแนะนำผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้เกิดการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพ 7. นำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายในการบริหารจัดการหลักสูตรในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา 8. ส่งเสริม สนับสนุน การเผยแพร่ความรู้และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร 9. สรุปรายงานผลการดำเนินงานและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์	1. ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา 3. ผู้เรียน

ที่	บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2	ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตร การสอน และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน (ต่อ)	**2.งานศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน**	1. ส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนตามหลักสูตรโดยใช้ข้อมูลจากการวิจัยปฏิบัติการและติดตามผลการใช้หลักสูตร การวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการนิเทศภายใน 2. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3. ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูทำวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน 4. นิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือแนะนำผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเพื่อให้เกิดการวิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพ 5. นำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนคุณภาพครูและคุณภาพนักเรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา 6. ส่งเสริม สนับสนุนการเผยแพร่ความรู้และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนโครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการในระดับก่อนประถมศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาพิเศษ	1. ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา 3. ผู้เรียน 4. หน่วยงานทางการศึกษาอื่น

ที่	บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3	วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา	**1. งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลระดับ ชั้นเรียนและสถานศึกษา**	1. ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษารวมทั้งแนวทางการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 2. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร ในสถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตร และการเทียบโอนผลการเรียน 3. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในแนวปฏิบัติการวัดและประเมินผล ตลอดจนความเข้าใจในเทคนิค วิธีการวัดและประเมินรูปแบบต่าง ๆ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง 4. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาเครื่องมือที่เป็นมาตรฐาน บริหารจัดการการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และจัดเก็บเอกสารหลักฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบ 5. ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 6. ประสานให้มีการดำเนินการสอนซ่อมเสริมในภาคฤดูร้อนเพื่อแก้ไขผลการเรียนของผู้เรียน 7. นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และให้คำปรึกษาให้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา 8. วิจัย พัฒนา และประเมินผลการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียนและสถานศึกษาเพื่อนำผลมาใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา	1. ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา 3.หน่วยงานทางการศึกษาอื่น

ที่	บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3	วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา (ต่อ)	**2. งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลระดับเขตพื้นที่การศึกษา**	1. ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับสถานศึกษาและระดับเขตพื้นที่การศึกษา 2. ประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา 3. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา 4. กำหนดวิธีการและพัฒนา/จัดทำเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานสำหรับใช้ประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา 5. ดำเนินการประเมินคุณภาพของผู้เรียนของสถานศึกษาในสังกัดในรูปแบบของคณะกรรมการ 6. วิจัย พัฒนา และประเมินผลการดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา และระดับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อนำผลมาใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา 7. รายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเผยแพร่ต่อสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 8. นำผลการวิจัย การประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษามาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	1. ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา 3.หน่วยงานทางการศึกษาอื่น

ที่	บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3	วิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา (ต่อ)	**3. งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลระดับชาติ**	1. ศึกษาหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ 2. ประสานความร่วมมือระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ เช่น สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) สำนักทดสอบทางการศึกษา 3. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ 4. ดำเนินการประเมินคุณภาพของผู้เรียนตามแนวทาง ที่กระทรวงศึกษาธิการสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ หรือสำนักทดสอบทางการศึกษากำหนด 5. รายงานผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ต่อสถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษานำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 6. นำผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	1. ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 2. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา 3. หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ สำนักทดสอบทางการศึกษา 4. สมศ.

ที่	บทบาท/ภารกิจ/หน้าที่ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4	งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา ประเมิน ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	**1. การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษา**	1. ศึกษาระบบหลักเกณฑ์ วิธีการ แนวทางการปฏิบัติ ตลอดจนกฎเกณฑ์ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา 2. ศึกษา ค้นคว้า หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการศึกษา แล้วนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา และมาตรฐานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง 3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพและการประกันคุณภาพการศึกษาแก่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง 4. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินการตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2553 ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของชุมชน/ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง รวมทั้งการกำหนดตัวบ่งชี้เกณฑ์ในการแปลผล การตัดสินการผ่านมาตรฐาน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา 5. ร่วมกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสถานศึกษา 6. นิเทศ ติดตาม พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง 7. สรุปรายงานผลการดำเนินงาน และจัดทำเอกสารเผยแพร่ผลการดำเนินงาน/วิธีการปฏิบัติที่ดี	1. ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา 2. ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 3. ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา 4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5. ก.ต.ป.น. 6. สมศ.

ที่	บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
4	วิจัย พัฒนา ส่งเสริมมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ประเมิน ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (ต่อ)	**2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา**	1. วางแผนและจัดทำระบบการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษา ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา 2. นิเทศ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3. ดำเนินการตรวจสอบประเมินคุณภาพมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่ง อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง นิเทศ ติดตาม ประเมินระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง วิเคราะห์ ผลการตรวจสอบ การประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อกำหนดนโยบายในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 4. ดำเนินการให้ความช่วยเหลือ พัฒนาสถานศึกษาที่ยังไม่ได้มาตรฐานตามเกณฑ์อย่างเป็นระบบ ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม 5. จัดทำ จัดหา เผยแพร่ ระบบสารสนเทศผลการประเมินคุณภาพ นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 6. ประสานงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ส่งเสริมสถานศึกษาให้พร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก 7. สรุปรายงานผลการดำเนินการ จัดทำเอกสาร เผยแพร่ผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ และนวัตกรรมด้านการประกันคุณภาพการศึกษา	1. ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา 2. ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 3. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา 4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5. ก.ต.ป.น. 6. สมศ.

ที่	บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
4	วิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา ประเมิน ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (ต่อ)	**3. การวิจัยพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา**	1. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในและภายนอกของแต่ละหน่วยงาน 2. ส่งเสริม สนับสนุนและ/หรือร่วมกับสถานศึกษาดำเนินการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา 3. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษามาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 4. รวบรวมและเผยแพร่ผลการวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา 5. นิเทศ ติดตาม การวิจัยมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและนำผลมาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	1. ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา 2. ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 3. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา 4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5. ก.ต.ป.น. 6. สมศ.

ที่	บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
4	วิจัย พัฒนา ส่งเสริมมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา ประเมิน ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษา (ต่อ)	**4. งานประสานงานการประเมินคุณภาพภายนอก**	1. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาประเมินตนเอง จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาที่เป็นรายงานประจำปี 2. ให้ข้อเสนอแนะกับสถานศึกษาในการปรับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อขอรับการประเมินภายนอก (ซ้ำ) ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด 3. จัดทำข้อมูลสถานศึกษาที่เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก ประสานงานกับสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมินภายนอก จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) 4. ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในการตรวจสอบข้อมูล ผลการประเมินคุณภาพ เพื่อให้ได้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกที่ถูกต้องและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา 5. จัด/ส่งเสริมให้บุคลากรของสถานศึกษาอบรม สัมมนา พัฒนาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก 6. นิเทศ ติดตาม กำกับ สถานศึกษาในการดำเนินการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา ให้พร้อมรับและผ่านมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก 7. สรุปรายงาน สังเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อเผยแพร่ และนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1. ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา 2. ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 3. ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา 4. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5. ก.ต.ป.น. 6. สมศ.

ที่	บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
5	นิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา	**1. งานส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้** 1.1. งานส่งเสริม ระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ 1.2. งานพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้	1. รวบรวมจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ 2. ศึกษาสภาพความต้องการของการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ 3. จัดทำแผนการส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ 4. ดำเนินการนิเทศโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานและโครงการเป็นฐาน 4.1 การนิเทศโดยโรงเรียนเป็นฐาน ส่งเสริมการนิเทศภายใน ส่งเสริมเครือข่ายนิเทศ ครูแกนนำ ครูภูมิปัญญา ส่งเสริมการนิเทศภายนอก การนิเทศอย่างมีส่วนร่วม การระดมพลังนิเทศจากทุกฝ่าย 4.2 นิเทศโดยใช้โครงการเป็นฐาน เช่น โรงเรียนดีศรีตำบล Education Hub World Class โรงเรียนวิถีพุทธ โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนอัจฉริยะภาพ โรงเรียนสองภาษา โรงเรียนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฯลฯ 5. จัดทำสรุปรายงานผลและเผยแพร่เทคนิคการนิเทศและการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ประสบผลสำเร็จ	1. ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา 2. ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 3. ผู้บริหารสถานศึกษา 4. ครูและบุคลากรทางการศึกษา 5. ครูแกนนำ/ครูต้นแบบ/ครูภูมิปัญญา 6. คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เช่น ก.ต.ป.น. ฯลฯ

ที่	บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
5	นิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา (ต่อ)	**2. งานส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน** 2.1 งานส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา 2.2 งานส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของสถานศึกษา 2.3 งานส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. ประสานการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับเครือข่ายการนิเทศในเขตพื้นที่การศึกษา 2. จัดทำแผนการส่งเสริมสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา 3. ดำเนินการและร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพัฒนาเครือข่ายการนิเทศในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย 3.1 พัฒนาห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ หรือสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ 3.2 จัดเวทีวิชาการ เผยแพร่นวัตกรรมองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการและการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3.3 จัดตั้งเครือข่าย สถานศึกษา เครือข่ายชุมชนเพื่อการเรียนรู้ 3.4 จัดตั้งเครือข่ายบุคคล ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ชมรมครู ชมรมผู้บริหาร ชมรมบุคลากรทางการศึกษา 4. จัดทำสรุปรายงานและเผยแพร่เทคนิค วิธีการ สื่อ เครื่องมือ หรือรูปแบบ เครือข่ายนิเทศ และเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพ	1. ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา 2. ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 3. ผู้บริหารสถานศึกษา 4. ครูและบุคลากรทางการศึกษา 5. ครูแกนนำ/ครูต้นแบบ/ครูภูมิปัญญา 6. คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เช่น ก.ต.ป.น. ฯลฯ

ที่	บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
5	นิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา (ต่อ)	**3. งานนิเทศติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา** 3.1 นิเทศ ติดตามการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3.2. ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการศึกษา	1. รวบรวม จัดระบบข้อมูลสารสนเทศตามสภาพปัญหา ความต้องการเกี่ยวกับการศึกษาของสถานศึกษา 2. จัดทำเกณฑ์ดัชนีชี้วัดความสำเร็จ เครื่องมือและวิธีการนิเทศการตรวจสอบการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 3. สถานศึกษาดำเนินการประเมินตนเอง และตรวจสอบตามเกณฑ์และตัวชี้วัดการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4. นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล การจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามเกณฑ์และตัวชี้วัด วิจัยและพัฒนารูปแบบ/วิธีการที่เหมาะสม 5. ดำเนินการพิจารณา คัดเลือกรูปแบบ วิธีการที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนารูปแบบที่ดี หรือวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ 6. สรุป อภิปรายผลจากการดำเนินงานนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา วิเคราะห์จุดเด่น จุดควรพัฒนา เพื่อกำหนดแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนางานต่อไป 7. เผยแพร่ผลงานการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่สนใจ	1. ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา 2. ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 3. ผู้บริหารสถานศึกษา 4. ครูและบุคลากรทางการศึกษา 5. ครูแกนนำ/ครูต้นแบบ/ครูภูมิปัญญา 6. คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เช่น ก.ต.ป.น. ฯลฯ

ที่	บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
6	ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา ส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ทางศึกษา	**1. งานส่งเสริม พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึกษา**	1. ศึกษาความต้องการสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 2. ดำเนินการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา รวมทั้งสื่อต้นแบบของหน่วยงาน เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือตามความต้องการของสถานศึกษา 3. ส่งเสริมและพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 4. นิเทศ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อนำผลมาปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ 5. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในการส่งเสริมการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 6. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	1. ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา 2. ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 3. ผู้บริหารสถานศึกษา 4. ครูและบุคลากรทางการศึกษา 5. ครูแกนนำ / ครูต้นแบบ / ครูภูมิปัญญา 6. คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เช่นก.ต.ป.น. ฯลฯ

ที่	บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
6	ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา ส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางศึกษา	**2. งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา**	1. ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 2. วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อต้นแบบ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา 3. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาที่ดำเนินการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยน ผลการวิเคราะห์ วิจัย นำไปใช้และเผยแพร่สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	1. ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษา 2. ศึกษานิเทศก์/กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 3. ผู้บริหารสถานศึกษา 4. ครูและบุคลากรทางการศึกษา 5. ครูแกนนำ / ครูต้นแบบ / ครูภูมิปัญญา 6. คณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เช่นก.ต.ป.น. ฯลฯ

ที่	บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง
7	ปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา	**งานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา**	1. การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ 1.1 กำหนดขอบข่ายของข้อมูลด้านวิชาการ บริหารงานบุคคล บริหารงบประมาณและบริหารทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยศึกษาจากนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี รายงานผลการปฏิบัติงาน จากกลุ่มต่างๆในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 1.2 รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์และจัดทำระบบข้อมูล สารสนเทศ 1.3 ตรวจสอบข้อมูลและสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน 1.4 เผยแพร่ข้อมูลเป็นเอกสารและทาง Internet ในระบบเครือข่ายและสถานศึกษาในเขตพื้นที่ 1.5 รายงานผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ที่เป็นข้อมูลและสารสนเทศ ต่อคณะกรรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา ถึงจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาและข้อเสนอแนะ 2. การวางแผนการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและการนิเทศการศึกษา 2.1 วิเคราะห์ผลการบริหารและการจัดการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ด้านด้านวิชาการ บริหารงานบุคคล บริหารงบประมาณและบริหารทั่วไป ให้เห็นจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาและข้อเสนอแนะ 2.2 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ในแผนพัฒนาคุณภาพการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและการนิเทศการศึกษา 2.3 นำเสนอแผนพัฒนาคุณภาพการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและการนิเทศการศึกษา ต่อคณะกรรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา	1. ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา 2. ศึกษานิเทศก์ 3. กลุ่ม/หน่วยทุกกลุ่มในเขตพื้นที่ 4. ก.ป.ต.น. 5. หน่วยงานทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้อง

ที่	บทบาท/อำนาจ/หน้าที่ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
7	ปฏิบัติงานเลขานุการคณะกรรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ต่อ)	**งานเลขานุการคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา (ต่อ)**	2.4 แจ้งแผนพัฒนาคุณภาพการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและนิเทศการศึกษาให้กลุ่มต่างๆนำไปสู่การดำเนินการตามแผน 2.5 ประสานงานกับคณะกรรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา เพื่อดำเนินการตามแผนและแก้ไขการดำเนินงานระหว่างการปฏิบัติ 3. งานการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและรายงานผล 3.1 นำแผนพัฒนาคุณภาพการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและการนิเทศการศึกษา มากำหนดจุดเน้น วิธีการ เครื่องมือและคณะกรรมการการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและนิเทศการศึกษา 3.2 นำเสนอแนวทางจุดเน้น วิธีการ เครื่องมือและคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและนิเทศ ต่อคณะกรรมการการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและนิเทศการศึกษา 3.3 ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและการนิเทศตามแนวทางของคณะกรรมการการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและนิเทศ 3.4 รวบรวม ประมวล และวิเคราะห์ข้อมูลจากการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและการนิเทศ 3.5 จัดทำรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและการนิเทศต่อคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและนิเทศการศึกษา 3.6 เผยแพร่รายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและการนิเทศต่อคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและนิเทศการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา 2. ศึกษานิเทศก์ 3. กลุ่ม/หน่วยทุกกลุ่มในเขตพื้นที่ 4. ก.ป.ต.น. 5. หน่วยงานทางการศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้อง

ที่	บทบาท/ภารกิจ/หน้าที่ตามประกาศ ศธ.	งาน / เรื่อง	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	บุคคล / หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
8	การปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย	**การปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย**	1. ศึกษา วิเคราะห์ภารกิจและบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อหาแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกัน 2. เสนอแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้มีอำนาจพิจารณาตัดสินใจ 3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและปฏิบัติงานร่วมกบหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นภายใน – ภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย 4. ติดตามประเมินผล สรุป และรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานภายในในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งเผยแพร่ผลงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษา 2. ศึกษานิเทศก์ 3. กลุ่ม/หน่วยทุกกลุ่มในเขตพื้นที่ 4. หน่วยงานทาง การศึกษาอื่นที่เกี่ยวข้อง

คู่มือการปฏิบัติงาน
การส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา

นายจำรูญ หนูสังข์

ศึกษานิเทศก์

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา

กลุ่มงานวัดและประเมินผล

- งานส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา
- งานส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา
- งานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการวัดและประเมินผลการศึกษา
- งานทดสอบทางการศึกษา

งานส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. รวบรวมเครื่องมือการวัดและประเมินผลการศึกษา

๒. ศึกษา วิเคราะห์ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลที่มีผู้จัดทำแล้ว คัดเลือกให้เหมาะสมกับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

๓. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมด้านต่อไปนี้

๓.๑ เครื่องมือวัดและประเมินผลตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระ

๓.๒ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามประเภทของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๓.๓ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง

๓.๔ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๓.๕ เครื่องมือวัดผลและประเมินผลความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และการเขียนสื่อความ

๔. บริการเครื่องมือวัดและประเมินผลทางการศึกษาแก่สถานศึกษา

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

มีคลังเครื่องมือวัดและประเมินผลระดับเขตพื้นที่การศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา

งานนิเทศเพื่อพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียน(การนิเทศโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน) กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาในอำเภอชะอวด

ลักษณะงาน

เป็นการพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียน โดยศึกษาและส่งเสริมให้โรงเรียนมีกระบวนการนิเทศภายใน อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

ขั้นตอนและแนวทางการปฏิบัติงาน

การนิเทศประกอบด้วยบุคคล 2 กลุ่ม คือ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อร่วมกันทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ที่ตั้งไว้ร่วมกัน โดยใช้เทคนิควิธีที่เหมาะสม ขั้นตอนในการบริหารงานนิเทศจึงมีความสำคัญ ที่จะทำให้การดำเนินงาน เป็นไปโดยเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดก่อนที่ผู้นิเทศจะดำเนินการนิเทศ ผู้นิเทศจะต้องทราบปัญหาและความต้องการของผู้รับการนิเทศ สภาพปัจจุบัน เป็นภาพที่เป็นจริง และกำลังเป็นอยู่ในปัจจุบัน ส่วนความต้องการหมายถึง เป็นจุดสุดท้ายที่ต้องการจะไปถึง เป็นสภาพที่คาดหวังว่า จะเกิด อย่างไรก็ตามการกำหนดสภาพที่ต้องการและคาดหวังว่าจะเกิดขึ้นนั้น มิใช่จะกำหนดลอย ๆ ตามใจใครก็ได้ แต่ต้องกำหนดโดยคำนึงถึงองค์ประกอบมากมายที่ควรจะนำมาศึกษาและพิจารณาประกอบ คือ

1. นโยบายของสถานศึกษาในด้านการนิเทศ
2. ปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา
3. ข้อมูลที่ได้จากสภาพปัจจุบัน หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ทั้งทรัพยากรบุคคลและวัตถุ
4. ผลการสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัญหาและความต้องการการนิเทศ

จากการศึกษาและสำรวจโดยเฉพาะ เมื่อพิจารณาจากสภาพปัจจุบันกับสภาพที่ต้องการแล้ว สถานศึกษา ก็จะพบว่ามีงานมากมายที่ต้องดำเนินการในเวลาเดียวกัน แต่สถานศึกษาก็มีข้อจำกัดทั้งในด้านบุคคล งบประมาณ และทรัพยากรอื่น จึงจำเป็นต้องจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนและการจัดทำโครงการนิเทศ การวางแผนตามลักษณะงานนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง วิธีการอาศัยหลักการ และเหตุผลและข้อมูลที่จะได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาความต้องการของสถานศึกษาว่า มีความต้องการนิเทศในด้านใดบ้างแล้วมาจัดทำแผนและโครงการต่อไป ในการวางแผนยังกำหนด วิธีการว่าจะทำอย่างไร โดยกำหนดเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน

การจัดทำแผนงานและโครงการนั้น ต้องจัดทำล่วงหน้าก่อนที่จะดำเนินการนิเทศ เช่น ถ้าต้องการนิเทศ เรื่องการสอน จากการศึกษาพบว่า ครูอาจารย์ยังขาดการนำสื่อการสอนมาใช้ยังวิธีสอนแบบบรรยาย แสดงว่าวิธี สอนอื่น จึงควรจัดแผนงานและโครงการนิเทศในด้านการส่งเสริมการใช้สื่อการสอน โครงการสาธิตการสอนแบบต่าง ๆ เป็นต้น

การจัดทำแผนงานและโครงการ ถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำรายละเอียดของแผนซึ่งเป็นการกำหนดจุดประสงค์ให้เฉพาะมากขึ้นและกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน ดังนี้

ก. แจกแจงกิจกรรมนิเทศที่จะทำในโครงการนั้น

ข. กำหนดแผนงานการนิเทศ รวมถึงการกำหนดหน่วยปฏิบัติค่าใช้จ่าย เวลาและสถานที่ เป็นต้น

ค. จัดทำงบประมาณโครงการ การขออนุมัติ และการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงานนิเทศเป็นการน าแผนงานหรือโครงการไปปฏิบัติเพื่อให้ได้ตามความต้องการหรือเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งจะมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอนดังนี้

ก. การให้ความรู้ในงานที่ปฏิบัติ เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการว่า จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างไร และจะทำอย่างไรที่จะทำให้ได้ผลงานมีคุณภาพ เป็นความจำเป็นสำหรับการนิเทศที่จะจัดขึ้นใหม่ เพื่อจะได้สร้างความเข้าใจกันและทำให้การนิเทศนั้นได้ผล

ข. การปฏิบัติงานประกอบด้วยการปฏิบัติงานที่ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย คือ

1. ผู้รับการนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงาน ตามความรู้ความสามารถที่ได้รับ

2. ผู้ให้การนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้ให้การนิเทศจะทำการนิเทศ และดูแลให้ผู้รับการนิเทศได้ทำงาน สำเร็จตามที่วางไว้

3. ผู้บริหาร เป็นผู้ที่สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาจะให้การสนับสนุนในเรื่องงบประมาณค่าใช้จ่าย วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล

ค. การสร้างขวัญและกำลังใจ ผู้รับการนิเทศควรได้รับการเสริมกำลังใจ โดยเฉพาะจากฝ่ายบริหาร ให้ ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและทำงานด้วยความพึงพอใจ การสร้างขวัญและกำลังใจควรปฏิบัติไปพร้อม ๆ กับการ ทำงาน จึงจะได้ผล

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการนิเทศ การประเมินผลเป็นการดำเนินงานของผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการประเมินผล ได้แก่ ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหน้าที่ให้ทำการประเมินผล หลักการที่ใช้ในการประเมินผล มีดังนี้

1. การประเมินผลต้องอาศัยข้อมูลที่น่าเชื่อถือ โดยการตั้งจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน การใช้เครื่องมือและการ รวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เป็นที่ยอมรับของฝ่ายนิเทศ ครู อาจารย์และนักเรียน นักศึกษา

2. การประเมินผลเป็นขั้นตอนหนึ่งของการนิเทศที่จำเป็นต้องทำ เมื่อได้จัดทำโครงการนิเทศแล้ว

3. การประเมินผลต้องอาศัยข้อมูลจากหลายฝ่าย ทั้งจากผู้บริหารผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ 4. การประเมินผลสามารถทำได้ 2 ระยะ คือ การประเมินผลระหว่างโครงการ เพื่อจะได้พิจารณา ดำเนินการเพื่อปรับปรุงโครงการ ส่วนการประเมินผลสรุปเป็นการประเมินผลเพื่อการตัดสินใจถึงผลที่ได้รับจากโครงการ 5. การประเมินผลเป็นระบบ มี 3 ส่วน คือ การประเมินผลที่ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ การประเมินผลที่มุ่งตัวนักเรียนนักศึกษา เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน รวมทั้งคุณสมบัติและความสารมารถของครูผู้สอน การประเมินผลที่กระบวนการ เป็นการประเมินขณะดำเนินโครงการเพื่อการปรับปรุงโครงการ การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินผลหลังจากดำเนินโครงการแล้วพิจารณาผลที่ได้จากโครงการว่าบรรลุจุดมุ่งหมาย ที่ตั้งไว้หรือไม่ การประเมินผลมีเทคนิควิธีการดังนี้ คือ

ก. การประเมินผลเชิงปริมาณ ซึ่งสามารถจะดำเนินการได้ในลักษณะประเมินผลเดียวหรือประเมินผลเป็น กลุ่มได้ ผู้ดำเนินการประเมินจะรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือชนิดต่าง ๆ จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง การประเมินผลนี้ ต้องใช้เครื่องมือที่มีความเชื่อถือ และมีความเที่ยงตรงในการวัด จึงอยู่ที่คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ เช่น แบบสอบถามชนิดต่าง ๆ รวมทั้งการวิเคราะห์และการแปลผลข้อมูลด้วย

ข. การประเมินผลเชิงคุณภาพ เป็นการประเมินผลจากการสังเกต สัมภาษณ์ การประชุม สัมมนาร่วมกัน อาจจะมีแบบสังเกตพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยก็ได้ การประเมินผลแบบนี้ผู้ประเมินต้องมีความละเอียด ช่างสังเกต ขณะเดียวกันก็ต้องไม่มีอคติ มีใจเป็นกลาง โดยทั่วไปการประเมินผลการนิเทศจะใช้เทคนิควิธีทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพประกอบกันไปเพื่อให้ได้ข้อมูล ที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ ส่วนการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา สามารถปฏิบัติได้ดังนี้

1. เมื่อประเมินผลแล้วพบว่าผลที่ได้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ก็สามารถนำวิธีการที่ใช้ไปนิเทศในกลุ่มอื่นต่อไป

2. เมื่อประเมินผลแล้วพบว่า ผลการนิเทศยังมีข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขก็สามารถจะปรับปรุงวิธีการใหม่ให้เหมาะสม

3. เมื่อประเมินผลแล้วพบว่า วิธีการนิเทศมีปฏิกิริยาจากผู้รับการนิเทศ และมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์มากก็ควร จะได้วางแผนการนิเทศใหม่ 4. เมื่อประเมินผลแล้วพบว่า เทคนิควิธีที่นำมาใช้ได้ผลดีมากก็สามารถประชาสัมพันธ์ให้สนถานศึกษาอื่น นำไปปฏิบัติได้

ขั้นตอนที่ 5 สรุปรายงานผลการนิเทศ เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการดำเนินงาน เพื่อสรุปผลการดำเนินงานทุกขั้นตอน ว่ามีปัญหาอุปสรรคอย่างไร และมีผลการดำเนินงานที่สำเร็จลุล่วงเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์หรือไม่ เพื่อเป็นการนำผลการดำเนินงานมาพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการดำเนินงานทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การเรียน การสอน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษาได้รับการพัฒนาการจัดระบบการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

การนิเทศเพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ลักษณะงาน

เป็นงานส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พงศ.2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
2. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540
3. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

1. ศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
2. วิเคราะห์ ตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของ ครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
3. ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาหลักสูตร และการจัดกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง
4. ดำเนินงาน กิจกรรม โครงการเพื่อส่งเสริมการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
5. นิเทศติดตามเผยแพร่ผลงานการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
6. นำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนและพัฒนางาน เพื่อการพัฒนางานบริหารหลักสูตรและการจัดการ เรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

คู่มือการปฏิบัติงาน
การดำเนินงานทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ

นายมานิตย์ ศิลาบุตร
ศึกษานิเทศก์

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มงานวัดและประเมินผลการศึกษา

กลุ่มงานวัดและประเมินผล

- งานส่งเสริมการวัดและประเมินผลการศึกษา
- งานส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา
- งานติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการวัดและประเมินผลการศึกษา
- งานทดสอบทางการศึกษา

การดำเนินการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับระบบ วิธีการ เครื่องมือวัดและประเมินผลการศึกษา

๒. วางแผนการทดสอบทางการศึกษา ให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระ ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๓. กำหนดแนวทางในการทดสอบทางการศึกษา ให้สอดคล้องตามที่กระทรวงศึกษาธิการและสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติกำหนด

๔. ประสานความร่วมมือกับสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ

๕. ดำเนินการทดสอบทางการศึกษาและให้บริการสอบวัดความรู้ ความสามารถให้กับนักเรียน

๖. พัฒนาคลังข้อสอบมาตรฐานการศึกษา

๗. จัดสร้างโปรแกรมเก็บข้อมูลคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

มีคลังข้อสอบมาตรฐานการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา และมีข้อมูลคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน

งานนิเทศเพื่อพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียน(การนิเทศโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน) กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาอำเภอหัวไทร

ลักษณะงาน

เป็นการพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียน โดยศึกษาและส่งเสริมให้โรงเรียนมีกระบวนการนิเทศภายใน อย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

ขั้นตอนและแนวทางการปฏิบัติงาน

การนิเทศประกอบด้วยบุคคล 2 กลุ่ม คือ ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อร่วมกันทำงานให้บรรลุจุดมุ่งหมาย ที่ตั้งไว้ร่วมกัน โดยใช้เทคนิควิธีที่เหมาะสม ขั้นตอนในการบริหารงานนิเทศจึงมีความสำคัญ ที่จะทำให้การดำเนินงาน เป็นไปโดยเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดก่อนที่ผู้นิเทศจะดำเนินการนิเทศ ผู้นิเทศจะต้องทราบปัญหาและความต้องการของผู้รับการนิเทศ สภาพปัจจุบัน เป็นภาพที่เป็นจริง และกำลังเป็นอยู่ในปัจจุบัน ส่วนความต้องการหมายถึง เป็นจุดสุดท้ายที่ต้องการจะไปถึง เป็นสภาพที่คาดหวังว่า จะเกิด อย่างไรก็ตามการกำหนดสภาพที่ต้องการและคาดหวังว่าจะเกิดขึ้นนั้น มิใช่จะกำหนดลอย ๆ ตามใจใครก็ได้ แต่ต้องกำหนดโดยคำนึงถึงองค์ประกอบมากมายที่ควรจะนำมาศึกษาและพิจารณาประกอบ คือ

1. นโยบายของสถานศึกษาในด้านการนิเทศ
2. ปัญหาปัจจุบันที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา
3. ข้อมูลที่ได้จากสภาพปัจจุบัน หมายถึง สิ่งที่มีอยู่ทั้งทรัพยากรบุคคลและวัตถุ
4. ผลการสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัญหาและความต้องการการนิเทศ

จากการศึกษาและสำรวจโดยเฉพาะ เมื่อพิจารณาจากสภาพปัจจุบันกับสภาพที่ต้องการแล้ว สถานศึกษา ก็จะพบว่ามีงานมากมายที่ต้องดำเนินการในเวลาเดียวกัน แต่สถานศึกษาก็มีข้อจำกัดทั้งในด้านบุคคล งบประมาณ และทรัพยากรอื่น จึงจำเป็นต้องจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการ

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนและการจัดทำโครงการนิเทศ การวางแผนตามลักษณะงานนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง วิธีการอาศัยหลักการ และเหตุผลและข้อมูลที่จะได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาความต้องการของสถานศึกษาว่า มีความต้องการนิเทศในด้านใดบ้างแล้วมาจัดทำแผนและโครงการต่อไป ในการวางแผนยังกำหนด วิธีการว่าจะทำอย่างไร โดยกำหนดเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน

การจัดทำแผนงานและโครงการนั้น ต้องจัดทำล่วงหน้าก่อนที่จะดำเนินการนิเทศ เช่น ถ้าต้องการนิเทศ เรื่องการสอน จากการศึกษาพบว่า ครูอาจารย์ยังขาดการนำสื่อการสอนมาใช้ยังวิธีสอนแบบบรรยาย แสดงว่าวิธี สอนอื่น จึงควรจัดแผนงานและโครงการนิเทศในด้านการส่งเสริมการใช้สื่อการสอน โครงการสาธิตการสอนแบบต่าง ๆ เป็นต้น

การจัดทำแผนงานและโครงการ ถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดทำรายละเอียดของแผนซึ่งเป็นการกำหนดจุดประสงค์ให้เฉพาะมากขึ้นและกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน ดังนี้

ก. แจกแจงกิจกรรมนิเทศที่จะทำในโครงการนั้น

ข. กำหนดแผนงานการนิเทศ รวมถึงการกำหนดหน่วยปฏิบัติค่าใช้จ่าย เวลาและสถานที่ เป็นต้น

ค. จัดทำงบประมาณโครงการ การขออนุมัติ และการดำเนินงาน

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินงานนิเทศเป็นการน าแผนงานหรือโครงการไปปฏิบัติเพื่อให้ได้ตามความต้องการหรือเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งจะมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอนดังนี้

ก. การให้ความรู้ในงานที่ปฏิบัติ เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการว่า จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินงานอย่างไร และจะทำอย่างไรที่จะทำให้ได้ผลงานมีคุณภาพ เป็นความจำเป็นสำหรับการนิเทศที่จะจัดขึ้นใหม่ เพื่อจะได้สร้างความเข้าใจกันและทำให้การนิเทศนั้นได้ผล

ข. การปฏิบัติงานประกอบด้วยการปฏิบัติงานที่ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย คือ

1. ผู้รับการนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงาน ตามความรู้ความสามารถที่ได้รับ

2. ผู้ให้การนิเทศ เป็นขั้นที่ผู้ให้การนิเทศจะทำการนิเทศ และดูแลให้ผู้รับการนิเทศได้ทำงาน สำเร็จตามที่วางไว้

3. ผู้บริหาร เป็นผู้ที่สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาจะให้การสนับสนุนในเรื่องงบประมาณค่าใช้จ่าย วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล

ค. การสร้างขวัญและกำลังใจ ผู้รับการนิเทศควรได้รับการเสริมกำลังใจ โดยเฉพาะจากฝ่ายบริหาร ให้ ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและทำงานด้วยความพึงพอใจ การสร้างขวัญและกำลังใจควรปฏิบัติไปพร้อม ๆ กับการ ทำงาน จึงจะได้ผล

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลการนิเทศ การประเมินผลเป็นการดำเนินงานของผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการประเมินผล ได้แก่ ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหน้าที่ให้ทำการประเมินผล หลักการที่ใช้ในการประเมินผล มีดังนี้

1. การประเมินผลต้องอาศัยข้อมูลที่น่าเชื่อถือ โดยการตั้งจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน การใช้เครื่องมือและการ รวบรวมข้อมูลที่เหมาะสม รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เป็นที่ยอมรับของฝ่ายนิเทศ ครู อาจารย์และนักเรียน นักศึกษา

2. การประเมินผลเป็นขั้นตอนหนึ่งของการนิเทศที่จำเป็นต้องทำ เมื่อได้จัดทำโครงการนิเทศแล้ว

3. การประเมินผลต้องอาศัยข้อมูลจากหลายฝ่าย ทั้งจากผู้บริหารผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ 4. การประเมินผลสามารถทำได้ 2 ระยะ คือ การประเมินผลระหว่างโครงการ เพื่อจะได้พิจารณา ดำเนินการเพื่อปรับปรุงโครงการ ส่วนการประเมินผลสรุปเป็นการประเมินผลเพื่อการตัดสินใจถึงผลที่ได้รับจากโครงการ 5. การประเมินผลเป็นระบบ มี 3 ส่วน คือ การประเมินผลที่ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ การประเมินผลที่มุ่งตัวนักเรียนนักศึกษา เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน รวมทั้งคุณสมบัติและความสารมารถของครูผู้สอน การประเมินผลที่กระบวนการ เป็นการประเมินขณะดำเนินโครงการเพื่อการปรับปรุงโครงการ การประเมินผลผลิต เป็นการประเมินผลหลังจากดำเนินโครงการแล้วพิจารณาผลที่ได้จากโครงการว่าบรรลุจุดมุ่งหมาย ที่ตั้งไว้หรือไม่ การประเมินผลมีเทคนิควิธีการดังนี้ คือ

ก. การประเมินผลเชิงปริมาณ ซึ่งสามารถจะดำเนินการได้ในลักษณะประเมินผลเดียวหรือประเมินผลเป็น กลุ่มได้ ผู้ดำเนินการประเมินจะรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือชนิดต่าง ๆ จากบุคคลที่เกี่ยวข้อง การประเมินผลนี้ ต้องใช้เครื่องมือที่มีความเชื่อถือ และมีความเที่ยงตรงในการวัด จึงอยู่ที่คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ เช่น แบบสอบถามชนิดต่าง ๆ รวมทั้งการวิเคราะห์และการแปลผลข้อมูลด้วย

ข. การประเมินผลเชิงคุณภาพ เป็นการประเมินผลจากการสังเกต สัมภาษณ์ การประชุม สัมมนาร่วมกัน อาจจะมีแบบสังเกตพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยก็ได้ การประเมินผลแบบนี้ผู้ประเมินต้องมีความละเอียด ช่างสังเกต ขณะเดียวกันก็ต้องไม่มีอคติ มีใจเป็นกลาง โดยทั่วไปการประเมินผลการนิเทศจะใช้เทคนิควิธีทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพประกอบกันไปเพื่อให้ได้ข้อมูล ที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ ส่วนการนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการนิเทศภายในสถานศึกษา สามารถปฏิบัติได้ดังนี้

1. เมื่อประเมินผลแล้วพบว่าผลที่ได้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ก็สามารถนำวิธีการที่ใช้ไปนิเทศในกลุ่มอื่นต่อไป

2. เมื่อประเมินผลแล้วพบว่า ผลการนิเทศยังมีข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขก็สามารถจะปรับปรุงวิธีการใหม่ให้เหมาะสม

3. เมื่อประเมินผลแล้วพบว่า วิธีการนิเทศมีปฏิกิริยาจากผู้รับการนิเทศ และมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์มากก็ควร จะได้วางแผนการนิเทศใหม่ 4. เมื่อประเมินผลแล้วพบว่า เทคนิควิธีที่นำมาใช้ได้ผลดีมากก็สามารถประชาสัมพันธ์ให้สนถานศึกษาอื่น นำไปปฏิบัติได้

ขั้นตอนที่ 5 สรุปรายงานผลการนิเทศ เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการดำเนินงาน เพื่อสรุปผลการดำเนินงานทุกขั้นตอน ว่ามีปัญหาอุปสรรคอย่างไร และมีผลการดำเนินงานที่สำเร็จลุล่วงเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์หรือไม่ เพื่อเป็นการนำผลการดำเนินงานมาพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการดำเนินงานทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ การเรียน การสอน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

สถานศึกษาได้รับการพัฒนาการจัดระบบการนิเทศ และการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

การนิเทศเพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

ลักษณะงาน

เป็นงานส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่การ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พงศ.2552 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
2. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540
3. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

1. ศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา
2. วิเคราะห์ ตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกระบวนการเรียนรู้ของ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
3. ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาหลักสูตร และการจัดกระบวนการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ของครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง
4. ดำเนินงาน กิจกรรม โครงการเพื่อส่งเสริมการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
5. นิเทศติดตามเผยแพร่ผลงานการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
6. นำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนและพัฒนางาน เพื่อการพัฒนางานบริหารหลักสูตรและการจัดการ เรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

คู่มือการปฏิบัติงาน

กลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)

นางสาวเนตรหทัย สังสุณี

ศึกษานิเทศก์

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงาน กลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) ฉบับนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ได้จัดทำขึ้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานตามภารกิจประจำกลุ่มงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ขอขอบคุณสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดทำคู่มือปฏิบัติงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ขอขอบคุณกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่ทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารเล่มนี้ ให้สมบูรณ์ สามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

เนตรหทัย สังสุณี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 แนวทางการดำเนินงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)	11
บทที่ 3 หลักเกณฑ์และวิธีการติดตาม และประเมินผล	16
บทที่ 4 ปัจจัยสู่ความสำเร็จ	20
บรรณานุกรม	23
ผู้จัดทำ	24

บทที่ 1
บทนำ

ความสำคัญ

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ที่กล่าวถึงสิทธิทางการศึกษาของคนพิการในการได้รับโอกาส และบริการทางการศึกษาในทุกระบบและทุกรูปแบบที่หลากหลายอย่างมีคุณภาพและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามศักยภาพของแต่ละบุคคล มาตรา 5 กำหนดให้คนพิการมีสิทธิและได้รับการศึกษา ดังนี้ (1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา (2) เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษาโดยคำนึงถึงความสามารถความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น (3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล จากความสำคัญดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายด้านการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษว่า “ปี 2559 ปีแห่งความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ” และกำหนดจุดเน้นด้านผู้เรียน ด้านที่ 2 การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) ที่ระบุแนวทางมาตรการในข้อที่ 2 ไว้ว่า จัดให้มีหน่วยงานและผู้รับผิดชอบงานการศึกษาพิเศษโดยเฉพาะในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างชัดเจน เพื่อขับเคลื่อนแนวทางความร่วมมือด้านการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษไปสู่ความสำเร็จและกำหนดไว้ในมาตรา 19 ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการเรียนรวม การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพตามที่กฎหมายกำหนด (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 7-10)

การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมส่งผลดีหลายประการ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับเพื่อนที่แตกต่าง เข้าถึงหลักสูตรทั่วไปได้ง่าย มีความก้าวหน้าทางวิชาการทั้งผู้เรียนปกติและผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมที่ประสบความสำเร็จมีประโยชน์ต่อนักเรียนทุกคน โดยเฉพาะนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยในระยะสั้น นักเรียนมีความต้องการพิเศษได้เรียนรวมกันกับกลุ่มเพื่อนนักเรียนปกติ ผลการวิจัยอย่างกว้างขวางยืนยันว่า ผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนรวมเรียนได้เช่นเดียวกับหรือดีกว่าผู้เรียนในโรงเรียนเฉพาะความพิการ แต่ได้รับโอกาสที่จะสนุกกับการ มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับกลุ่มเพื่อน ซึ่งถ้าเรียนในโรงเรียนเฉพาะความพิการจะขาดโอกาสนี้ ส่วนประโยชน์ระยะยาวคือ สังคมต้องการให้เด็กทุกคนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ที่มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิต ทำงานและสังสรรค์กับกลุ่มเพื่อน

ในชุมชนของเขาอย่างมีความสุข ถ้าเขาขาดโอกาสที่จะเรียนรู้และเติบโตกับเพื่อนปกติที่มีความหลากหลายตลอดชีวิตของเขา บุคคลที่มีความต้องการพิเศษจะไม่มีทางบรรลุเป้าหมายนี้ เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต (พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย, 2558 : 259)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษมีทิศทางการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ จึงมีนโยบายให้สถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่ง จัดการศึกษาในรูปแบบการเรียนรวม โดยดำเนินการภายใต้โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนรวม เพื่อขยายโอกาสให้บุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนได้รับสิทธิและโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมโดยไม่เลือกปฏิบัติ รวมถึงการสร้างโอกาสให้นักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้พัฒนาตนเองร่วมกับนักเรียนทั่วไปในโรงเรียน แต่เนื่องจากที่ผ่านมาการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาเรียนรวมยังไม่เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุตามเป้าหมายของโครงการในภาพรวม สาเหตุหลักประการหนึ่งอาจเนื่องมาจากการพัฒนาการเรียนรวมยังขาดความเข้มแข็งและการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง และจากการที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ไม่มีกลุ่มงานที่รับผิดชอบงานการศึกษาพิเศษโดยเฉพาะ ส่งผลให้การดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขาดความคล่องตัวในการดำเนินงานและการบริหารจัดการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินงานดังกล่าว จึงคัดเลือกและประกาศให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานำร่องจัดตั้งกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) ในกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา จำนวน 40 เขต เพื่อรับผิดชอบงานการจัดการศึกษาเรียนรวมอย่างมีคุณภาพ และส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ที่ประสบความสำเร็จมีประโยชน์ต่อนักเรียนทุกคน ดังนั้น จึงได้จัดทำแนวทางการดำเนินงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) ในกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขึ้น เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ที่รับผิดชอบงานการจัดการศึกษาเรียนรวมมีแนวทางในการดำเนินงานและสามารถบริหารจัดการกลุ่มงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อให้กลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) ในกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถดำเนินงานและบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นิยามศัพท์

แนวทางการดำเนินงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) หมายถึง แนวทางที่ได้จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์ การดำเนินงานของ 4 ภูมิภาค ได้แนวทางการดำเนินการ 5 ขั้นตอน (super five model) ดังนี้

1. Study : S หมายถึง การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานตามกรอบโครงสร้าง SEAT
2. Unity Direction : U หมายถึง การกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงาน ได้แก่ กรอบการดำเนินงานตามโครงสร้างกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) ซึ่งมีทั้งหมด 5 งาน ดังนี้
    - 2.1 งานธุรการและข้อมูลสารสนเทศ
    - 2.2 งานบริหารจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวม
    - 2.3 งานพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้การศึกษาพิเศษแบบเรียนรวม
    - 2.4 งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การจัดการศึกษาเรียนรวม
    - 2.5 งานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวม
3. Practice : P หมายถึง การปฏิบัติเพื่อความสำเร็จที่ดีที่สุดเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ
4. Evaluation : E หมายถึง การประเมินผล โดยมีกรอบการประเมิน 3 ด้าน ดังนี้

4.1 การประเมินตามกรอบภาระงานโครงสร้างกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)

4.2 การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวมของสถานศึกษา

4.3 การประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่มีต่อการดำเนินงานการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวม

5. Report : R หมายถึง การรายงานผลการดำเนินงานตามกรอบภาระงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) 5 งาน

กลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) หมายถึง กลุ่มงานที่รับผิดชอบงานการศึกษาพิเศษที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดตั้งขึ้นในกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อสนับสนุนส่งเสริมงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนจัดการเรียนรวม โดยมีโครงสร้างและกรอบภาระงาน ดังนี้ 1) งานธุรการและข้อมูลสารสนเทศ 2) งานบริหารการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 3) งานพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 4) งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม 5) งานนิเทศ ติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

เขตพื้นที่การศึกษานำร่องกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) หมายถึง เขตพื้นที่การศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คัดเลือกและประกาศจัดตั้งนำร่องกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) ในกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อสนับสนุนส่งเสริมงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในโรงเรียนจัดการเรียนรวม

การเรียนรวม หมายถึง การรจัดบริการทางการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนกับนักเรียนปกติทั่วไป มีการจัดการเรียนการสอนอย่างยืดหยุ่นและตอบสอนการเรียนรู้ของเด็กที่มีวิธีการเรียนรู้และความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันเหมาะสมกับอายุภายใต้การสอนของครูทั่วไป ด้วยการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP)

การบริหารจัดการเรียนรวม หมายถึง กระบวนการดำเนินงานที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การพัฒนาปัจจัยพื้นฐานตามความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาของนักเรียนเป็นรายบุคคล การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะที่จำเป็นในการจัดการเรียนรวม การจัดตั้งทีมงานและคณะกรรมการชุดต่าง ๆ รับผิดชอบทั้งด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ซึ่งดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพภายใน

ตามมาตรฐานการจัดการเรียนรวม โดยมีการนิเทศ ติดตามช่วยเหลือ ประเมินและรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรวม

โรงเรียนต้นแบบการเรียนรวม หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกจากโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมที่มีความพร้อมในการจัดการเรียนรวมและสามารถพัฒนาตนเองให้พร้อมเป็นศูนย์บริการทางการศึกษาพิเศษ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

โรงเรียนจัดการเรียนรวม หมายถึง โรงเรียนปกติทั่วไปในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการทางการศึกษาได้มีโอกาสเรียนรวมกับเด็กปกติทั่วไป

การนิเทศ ติดตามและประเมินผล การดำเนินงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) หมายถึง การติดตามผลการดำเนินงานของกลุ่มงาน โดยใช้แบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) ให้บรรลุตามตัวบ่งชี้ที่สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษกำหนด ได้แก่

ด้านที่ 1 การบริหารจัดการกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริหารจัดการที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษาที่มีคุณภาพ

ด้านที่ 2 การส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษเรียนรวมที่มีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การจัดการงานธุรการและข้อมูลสารสนเทศ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ

ด้านที่ 3 ผลการดำเนินงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 1 กลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดศึกษาแบบเรียนรวม) ในกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีผลงานที่แสดงความสำเร็จและเป็นแบบอย่างได้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 โรงเรียนการจัดศึกษาเรียนรวมมีคุณภาพตามมาตรฐานการจัดการศึกษาเรียนร่วม

โครงสร้างและกรอบงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)

การดำเนินงานของกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) ในกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้จัดการศึกษาพิเศษเรียนรวมได้อย่างมีคุณภาพ และประสบความสำเร็จ มีโครงสร้างและกรอบงานประกอบด้วย งานธุรการและข้อมูลสารสนเทศ งานบริหารการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม งานพัฒนาหลักสูตรและกระบวน การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม งานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ทั้งนี้ในการดำเนินการตามโครงสร้างและกรอบงานขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของเขตพื้นที่ ซึ่งอาจมีการมอบหมายงานให้กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษาร่วมดำเนินการในบางส่วน เช่น งานในกรอบงานธุรการและข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งมีงาน 1) งานระบบธุรการ 2) งานระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยี 3) ประสานการดำเนินงาน โครงการ งบประมาณ และประชาสัมพันธ์ 4) ประสาน ระบบสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ (Special Education Technology : SET) 5) ประสาน การจัดทำ IEP Online ดังแผนภูมิ ดังต่อไปนี้

โครงสร้างและกรอบงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

↓

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

↓

ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

↓

หัวหน้ากลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)

↓

งานธุรการและข้อมูลสารสนเทศ

1.งานระบบธุรการ
2.งานระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยี
3.ประสานการดำเนินงาน โครงการ งบประมาณ และประชาสัมพันธ์
4.ประสาน ระบบสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ (Special Education Technology : SET)
5.ประสาน การจัดทำ IEP Online
6.รายงานการดำเนินงานการจัดการศึกษาพิเศษ(การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)

งานบริหารการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

1.พัฒนาระบบประกันคุณภาพการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
2.ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาศักยภาพและความก้าวหน้าทางวิชาชีพของ ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
3.ส่งเสริม สนับสนุน และประสาน การขอรับ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา
4. การพัฒนาระบบการคัดกรอง ประสานการตรวจวินิจฉัย การจดทะเบียนคนพิการ และการเข้าถึงสิทธิและโอกาสของคนพิการ
5.ส่งเสริมและประสานการขอรับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนคนพิการ
6.ส่งเสริมและประสานงานข้อมูลการจัดสรรและพัฒนาพี่เลี้ยงเด็กพิการ
7.ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาศักยภาพนักเรียนเรียนรวม
8.ส่งเสริม สนับสนุน และประสานเครือข่าย ความร่วมมือเพื่อการบริหารจัดการเรียนรวม
9.ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการส่งต่อและเปลี่ยนผ่าน (Transition)

งานพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

1. ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
2.ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP)
3.ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
4.ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

1.ส่งเสริม สนับสนุน ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
2.ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้และนวัตกรรมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
3.ส่งเสริม สนับสนุน การนำผลการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย ไปปรับปรุงพัฒนา และเผยแพร่

งานนิเทศ ติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

1.ศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
2.วางแผนและสร้างเครื่องมือนิเทศ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
3.นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
4.ประเมินผลและสรุปรายงานผลการนิเทศติดตามการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
5.นำผลการนิเทศไปใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
6.เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

แผนภาพที่ 1 โครงสร้างและกรอบงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)

กรอบงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)

1. งานธุรการและข้อมูลสารสนเทศ

ภารกิจกลุ่มงาน

1. งานระบบธุรการ
2. งานระบบข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยี
3. ประสานการดำเนินงาน โครงการ งบประมาณ และประชาสัมพันธ์
4. ประสาน ระบบสารสนเทศด้านการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ (Special Education Technology : SET)
5. ประสาน การจัดทำ IEP Online
6. รายงานการดำเนินงานการจัดการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

กลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) มีระบบงานธุรการที่มีประสิทธิภาพในการจัดการข้อมูลสารสนเทศ การแจ้งข่าวสารและการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2548

2. งานบริหารการจัดการศึกษาพิเศษเรียนรวม

ภารกิจกลุ่มงาน

๑. พัฒนามาตรฐานการจัดการเรียนรวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปี พ.ศ. 2555

2. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาศักยภาพและความก้าวหน้าทางวิชาชีพของ ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

3. ส่งเสริม สนับสนุน และประสาน การขอรับ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

4. การพัฒนาระบบการคัดกรอง ประสานการตรวจวินิจฉัย การจดทะเบียนคนพิการ และการเข้าถึงสิทธิและโอกาสของคนพิการ

5. ส่งเสริมและประสานการขอรับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนคนพิการ

6. ส่งเสริมและประสานงานข้อมูลการจัดสรรและพัฒนาพี่เลี้ยงเด็กพิการ

7. ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาศักยภาพนักเรียนเรียนรวม

8. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานเครือข่าย ความร่วมมือเพื่อการบริหารการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

9. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานการส่งต่อและเปลี่ยนผ่าน (Transition)

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

นักเรียนพิการเรียนรวมได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเสมอภาค ตรงตามความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา ครูและผู้บริหารทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจและสามารถบริหารจัดการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) ได้อย่างเหมาะสมและทันสมัยอยู่เสมอ

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

๒. พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 มาตรา5 และ (ฉบับ ที่ 2) พ.ศ. 2556

๓. พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และ (ฉบับ ที่ 2) พ.ศ. 2556

๔. ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2552

๕. ระเบียบ ก.ค.ศ. ว่าด้วยเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่สอนคนพิการ พ.ศ. 2556

๖. กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2550

๗. ประกาศคณะกรรมการพิจารณาให้คนพิการได้รับสิทธิช่วยเหลือทางการศึกษา เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ การรับรองบุคคลของสถานศึกษาว่าเป็นคนพิการ พ.ศ. 2556

๘. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552

๙. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2552

๑๐. ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ เรื่อง หลักเกณฑ์การให้ครูการศึกษาพิเศษ ครู และคณาจารย์ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2552

๑๑. นโยบายกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑๒. มาตรฐานการจัดการเรียนรวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปี พ.ศ. 2555

3. งานพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้การศึกษาพิเศษเรียนรวม

ภารกิจกลุ่มงาน

1. ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
2. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP)
3. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการวัดและประเมินผลทางการศึกษาพิเศษเรียนรวม
4. ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาพิเศษเรียนรวม

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

นักเรียนพิการเรียนรวม ได้รับการจัดการเรียนรู้และการช่วยเหลือตรงตามสภาพปัญหาศักยภาพและความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา มีความรู้ความสามารถและดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

๒. พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 มาตรา 5 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556

๓. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

๔. นโยบายกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๕.

4. งานศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การจัดการศึกษาพิเศษเรียนรวม

ภารกิจกลุ่มงาน

1. ส่งเสริม สนับสนุน ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

2. ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้และนวัตกรรมการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

3. ส่งเสริม สนับสนุน การนำผลการศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย ไปปรับปรุง พัฒนาและเผยแพร่

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

กลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) และสถานศึกษามีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนางานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

๒. พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 มาตรา 5 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556

๓. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

๔. นโยบายกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. งานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาพิเศษเรียนรวม

ภารกิจกลุ่มงาน

1. ศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

2. วางแผนและสร้างเครื่องมือนิเทศ ติดตามและประเมินผลการการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

3. นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

4. ประเมินผลและสรุปรายงานผลการนิเทศติดตามการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

5. นำผลการนิเทศไปใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

6. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ผลสำเร็จที่คาดหวัง

โรงเรียนจัดการเรียนรวมสามารถดำเนินการจัดการเรียนรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

กฎหมาย ระเบียบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553

๒. พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 มาตร5 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556

๓. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

๔. นโยบายกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทที่ 2

แนวทางการดำเนินงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)

การจัดการเรียนรวมเป็นแนวคิดในการจัดการศึกษาที่โรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคน โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กปกติ หรือเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษเด็กทุกคนที่ผู้ปกครองพามาเข้าเรียน ทางโรงเรียนจะต้องรับเด็กและจะต้องจัดการศึกษาให้เขาอย่างเหมาะสม ซึ่งในประเทศไทยได้ดำเนินการและพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง มีการนำแนวทางการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมมาใช้ อย่างหลากหลาย โดยเฉพาะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

(School Base Management : SBM) ซึ่งเป็นแนวคิดทางการบริหารและการจัดการศึกษาที่มุ่งให้สถานศึกษาเป็นองค์กรหลักในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ภายใต้กรอบของกฎหมายที่กำหนด มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจที่จะพัฒนานโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ของสถานศึกษา และร่วมมือดำเนินการ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป โดยบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเท่าเทียมกัน มุ่งเน้นผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบที่เกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ (อุทัย บุญประเสริฐ ,2542) และการบริหารจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) เป็นการพัฒนาโครงสร้างการบริหารการจัดการเรียนรวมโดยใช้โครงสร้างซีท เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปบูรณาการและใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป (เบญจา ชลธาร์นนท์ , 2546)

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนรวมกับเด็กนักเรียนปกติ แต่โรงเรียนยังขาดความพร้อมในการจัดการทั้งด้านบุคคลากร สถานที่ การเตรียมเด็กนักเรียนปกติ รวมทั้งผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษและชุมชน ทำให้การจัดการเรียนรวมในโรงเรียนต้องประสบกับปัญหา จึงต้องการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนรวมให้มีความเป็นรูปธรรมที่ชัดเจนถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถแก้ไขปัญหาที่แท้จริงได้ตรงสภาพการณ์ บริบทที่แท้จริงให้สอดคล้องกับปัญหาที่แท้จริงของโรงเรียน โดยนำเอาทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาชั้นพื้นฐานโดยสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จึงมีนโยบายขับเคลื่อนการดำเนินงานการจัดการศึกษาพิเศษ โดยนำร่องจัดตั้งกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) ในกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 40 เขต ซึ่งได้ดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559 จนถึงปัจจุบันและจากการดำเนินงานขับเคลื่อน ดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ได้จัดตั้งกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) ในกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถดำเนินงานและบริหารจัดการได้

อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผลการสังเคราะห์แนวทางการดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาพิเศษเรียนรวมโดยศาสตร์พระราช “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” สู่ความยั่งยืน ของสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้วยแนวทางกัลยาณมิตรร่วมคิดร่วมทำ โดยมีขั้นตอนการดำเนินการ 4 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ โดยใช้หลักการยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 <u>เข้าใจ</u>ปัจจัยพื้นฐาน สภาพแวดล้อมและปัญหาต่างๆ ตามบริบทขององค์กรและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- ทฤษฎีการบริหารงาน PDCA
- การดำเนินงานตามกรอบโครงสร้าง SEAT
- การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM)
- การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
- การนิเทศโดยใช้รูปแบบกัลยาณมิตรนิเทศ / ร่วมคิดร่วมทำ
- แนวทางการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม

1.2 <u>เข้าถึง</u> ข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียด เกี่ยวกับ

- ข้อมูลพื้นฐานของงานการศึกษาพิเศษในเขตพื้นที่
- ทฤษฎีการบริหารงาน PDCA
- การดำเนินงานตามกรอบโครงสร้าง SEAT
- การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM)
- การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
- การนิเทศโดยใช้รูปแบบกัลยาณมิตรนิเทศ / ร่วมคิดร่วมทำ
- แนวทางการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม

1.3 <u>พัฒนา</u> วางแผนเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยดำเนินการดังนี้

- กำหนดกรอบงานมาจัดทำแผนการดำเนินงาน
- จัดทำแผนงาน / โครงการ
- สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม และจัดทำ MOU ร่วมกัน
- จัดตั้งชมรมครูการศึกษาพิเศษ
- จัดทำช่องทางสื่อสาร (กลุ่มไลน์, Face book)
- จัดทำเว็ปไซด์กลุ่มงาน

- จัดทำ KM กลุ่มงาน

ขั้นที่ 2 ขั้นการดำเนินการโดยใช้กระบวนการดำเนินงานในแนวทางกัลยาณมิตรร่วมคิดร่วมทำ มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

2.1 ให้ใจ สานพลังอาสา จัดให้มีการประชุม พบปะพูดคุย สร้างสายใยแห่งความสัมพันธ์ เพื่อการสร้างศรัทธาร่วมกัน

2.2 เข้าใจ โดยการเสวนาร่วมกัน หมั่นประชุมเนืองนิตย์ ร่วมคิดร่วมทำ โดยใช้หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ดังนี้

- ทฤษฎีการบริหารงาน PDCA
- การดำเนินงานตามกรอบโครงสร้าง SEAT
- การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม (SBM)
- การนิเทศโดยใช้รูปแบบกัลยาณมิตร /ร่วมคิดร่วมทำ
- แนวทางการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม
- แนวทางการดำเนินงานตามมาตรฐานการเรียนรวมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
- แนวทางการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
- แนวทางการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

2.3 ตั้งใจ มีความเพียร อดทน ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สร้างสรรค์คุณภาพงาน ดังนี้

- จัดทำแผนการดำเนินงานตามกรอบงานการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม
- จัดทำแผนงาน / โครงการ
- ดำเนินการตามแผนงาน/ โครงการที่วางไว้
- การบริหารจัดการด้านงบประมาณ
- จัดให้มีบริการทางการศึกษาพิเศษเรียนรวม
- สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม และจัดทำ MOU ร่วมกัน

- จัดตั้งชมรมครูการศึกษาพิเศษ
- จัดทำช่องทางสื่อสาร (กลุ่มไลน์, Face book)
- จัดทำเว็ปไซค์กลุ่มงาน
- จัดทำ KM กลุ่มงาน

2.4 เปิดใจ ทบทวน แลกเปลี่ยนเรียนรู้

- จัดกิจกรรม “เปิดบ้านการศึกษาพิเศษ”
- จัดให้มีการสนทนากลุ่ม Focus group

- ส่งเสริม สนับสนุนการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศด้านการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม

ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างขวัญกำลังใจ โดยใช้กระบวนการนิเทศแบบกัลยาณมิตรร่วมคิดร่วมทำ มีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

3.1 นิเทศ ติดตาม ตรวจเยี่ยม เพื่อรวบรวมข้อมูล

- นิเทศทางตรง
- นิเทศทางอ้อม
- นิเทศแบบกลุ่ม
- สรุป รายงานผลการดำเนินงาน

3.2 ประเมินผลการดำเนินงาน

- สรุป รายงานผล
- จัดทำรายงาน เช่น รายงานโครงการ / SAR / Best practice

3.3 ชื่นชมผลงาน

- ส่งเสริม สนับสนุนร่วมประกวดแข่งขันผลงานทางวิชาการและผลการปฏิบัติงานที่เป็น Good practice / Best practices ระดับเขตพื้นที่จังหวัด ศูนย์เขตการศึกษาและระดับประเทศ
- จัด / มอบรางวัลเกียรติบัตร / วุฒิบัตร / โล่รางวัล
- ยกย่อง เชิดชูเกียรติระดับต่าง ๆ ในที่ประชุม /หนังสือราชการ / ลงเวปไซด์ / วารสารต่าง ๆ
- ประชาสัมพันธ์ทางเวปไซด์ กลุ่มไลน์ Face book

ขั้นที่ 4 พัฒนางานอย่างยั่งยืน โดยใช้กระบวนการส่งเสริมและพัฒนาแบบกัลยาณมิตรร่วมคิดร่วมทำ ดังนี้

- การสังเคราะห์ข้อมูล
- การวิเคราะห์ วิจัย
- เผยแพร่ผลงาน

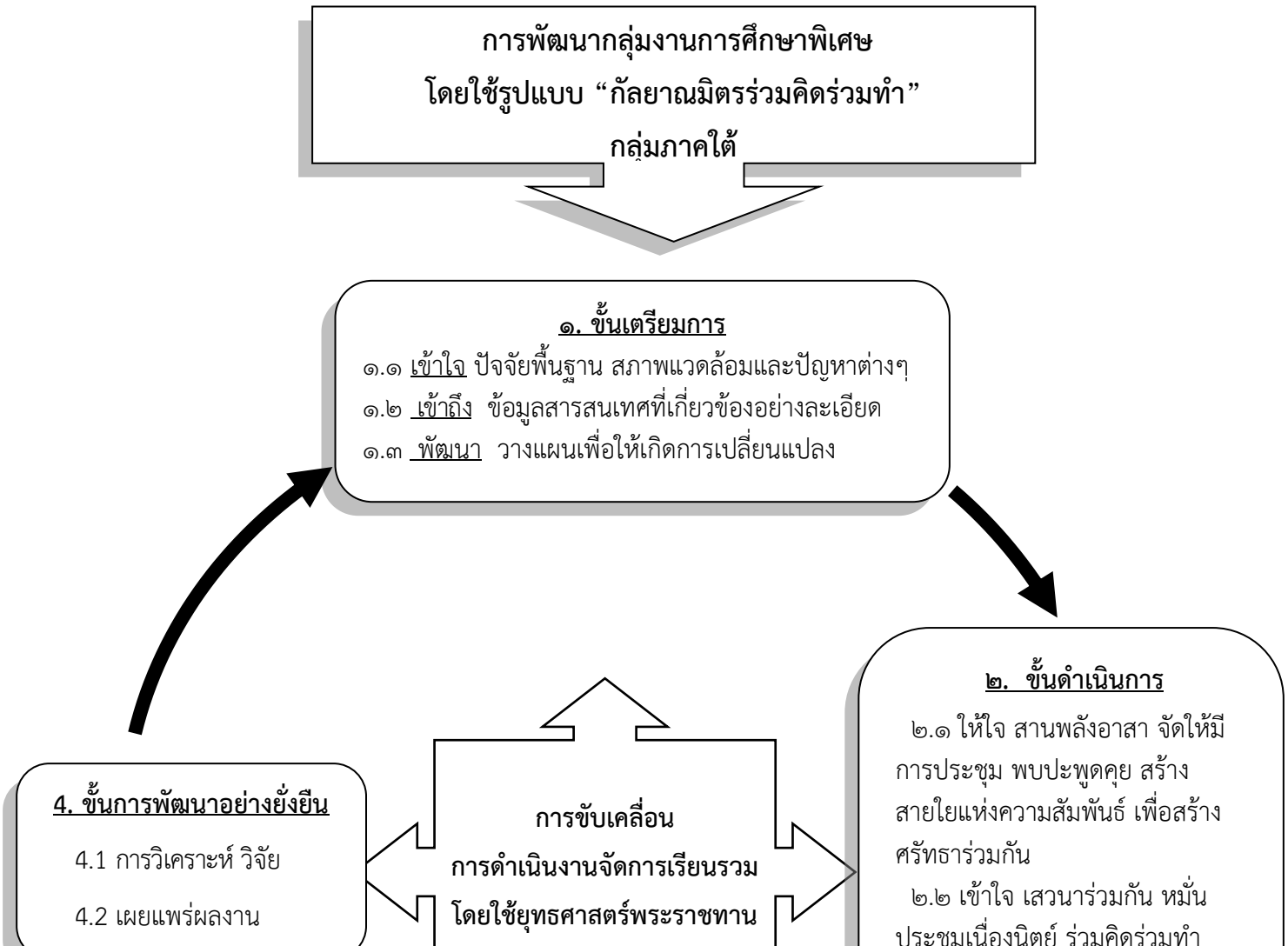

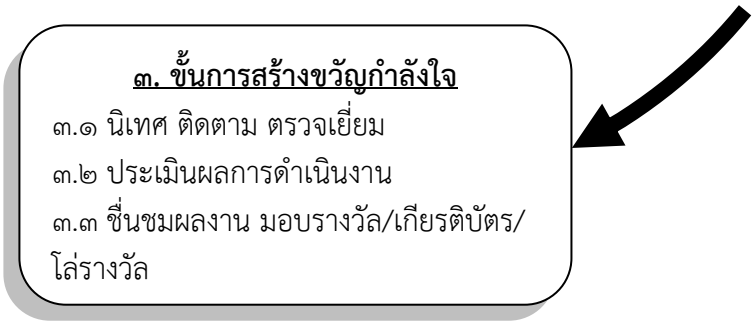

แผนภาพที่ ๒ แนวทางการดำเนินงานของกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ(การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)

บทที่ ๓

หลักเกณฑ์และวิธีการติดตาม และประเมินผล
การดำเนินงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)

การติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

หลักเกณฑ์

๑. กำหนดให้มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) ๓ ด้าน ได้แก่

ด้านที่ ๑ การบริหารจัดการกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ(การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)

ด้านที่ ๒ การจัดการศึกษาพิเศษเรียนรวมที่มีประสิทธิภาพ

ด้านที่ ๓ ผลการดำเนินงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ(การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)

๒. กำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของตัวบ่งชี้แต่ละตัวมีค่ารวมกันเท่ากับค่าสัดส่วนความสำคัญของแต่ละด้านดังนี้

ด้านที่ ๑ การบริหารจัดการกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ(การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) (๓๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๑ การบริหารจัดการที่ดี (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๒ การพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ (๑๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๓ การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาที่มีคุณภาพ (๑๐ คะแนน)

ด้านที่ ๒ การจัดการศึกษาพิเศษเรียนรวมที่มีประสิทธิภาพ (๓๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๑ การจัดการงานธุรการและข้อมูลสารสนเทศ (๑๕ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๒ การขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ (๑๕ คะแนน)

ด้านที่ ๓ ผลการดำเนินงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ(การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) (๔๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๑ กลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดศึกษาแบบเรียนรวม) ในกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีผลงานที่แสดงความสำเร็จและเป็นแบบอย่างได้
(๒๐ คะแนน)

ตัวบ่งชี้ที่ ๒ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดการศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรวม (๒๐ คะแนน)

๒. กำหนดเกณฑ์การประเมิน โดยมีระดับคุณภาพและคำอธิบายระดับคุณภาพ ๕ ระดับตามประเด็นการพิจารณา

๓. กำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) ดังนี้

๓.๑ เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินรายด้าน ดังนี้

- กรณีรายด้านที่มีค่าสัดส่วนความสำคัญ ร้อยละ ๓๐ ในด้านที่ ๑ และด้านที่ ๒ กำหนดให้ใช้คะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน และแปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	แปลคุณภาพ
๒๔.๐๐ ขึ้นไป	ดีเยี่ยม
๒๑.๐๐ – ๒๓.๙๙	ดีมาก
๑๘.๐๐ – ๒๐.๙๙	ดี
๑๕.๐๐ – ๑๗.๙๙	พอใช้
น้อยกว่า ๑๕.๐๐	ปรับปรุง

- กรณีรายด้านที่มีค่าสัดส่วนความสำคัญ ร้อยละ ๔๐ ในด้านที่ ๓ กำหนดให้ใช้คะแนนเต็ม ๔๐ คะแนน และแปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	แปลคุณภาพ
๓๒.๐๐ ขึ้นไป	ดีเยี่ยม
๒๘.๐๐ – ๓๑.๙๙	ดีมาก
๒๔.๐๐ – ๒๗.๙๙	ดี
๒๐.๐๐ – ๒๓.๙๙	พอใช้
น้อยกว่า ๒๐.๐๐	ต้องปรับปรุง

๓.๒ เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินในภาพรวมแต่ละด้าน โดยนำผลรวมของคะแนนเฉลี่ยของทั้ง ๓ ด้าน ซึ่งมีค่าสัดส่วนความสำคัญ ร้อยละ ๑๐๐ คิดเป็นคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน และแปลความหมาย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	แปลคุณภาพ
๘๐.๐๐ ขึ้นไป	ดีเยี่ยม
๗๐.๐๐ – ๗๙.๙๙	ดีมาก
๖๐.๐๐ – ๖๙.๙๙	ดี
๕๐.๐๐ – ๕๙.๙๙	พอใช้
น้อยกว่า ๕๐.๐๐	ปรับปรุง

วิธีการคำนวณ

วิธีการคำนวณดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้ คือ

๑. พิจารณาให้คะแนนระดับคุณภาพตัวบ่งชี้ของแต่ละด้าน (ระดับ ๑ – ๕)

๒. หาคะแนนของตัวบ่งชี้แต่ละตัว ด้วยการหาผลคูณระหว่างระดับคุณภาพกับค่าน้ำหนักคะแนนของตัวบ่งชี้

๓. หาคะแนนเฉลี่ยของแต่ละด้าน ด้วยการนำผลรวมคะแนนของตัวบ่งชี้ทุกตัวในด้านนั้นๆ หารด้วย ค่าคะแนนสูงสุดของระดับคุณภาพ (ระดับ ๕)

๔. หาคะแนนเฉลี่ยในภาพรวม ด้วยการหาผลรวมคะแนนเฉลี่ยของทั้ง ๓ ด้าน

๕. นำผลรวมคะแนนเฉลี่ยทั้ง ๓ ด้านไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การตัดสินผลการประเมินในภาพรวมแต่ละด้าน แล้วแปลผลในภาพรวม

สูตรสำหรับการคำนวณ (สำหรับใช้ตามวิธีการคำนวณข้อ ๒ – ข้อ ๔)

(ข้อ ๒) คะแนนของตัวบ่งชี้ = ระดับคุณภาพ x ค่าน้ำหนักคะแนนของตัวบ่งชี้

(ข้อ ๓) คะแนนเฉลี่ยของแต่ละด้าน = $\frac{\text{ผลรวมคะแนนของตัวบ่งชี้ทุกตัว}}{๕}$

(ข้อ ๔) คะแนนเฉลี่ยในภาพรวม = ผลรวมคะแนนเฉลี่ยของทั้ง ๓ ด้าน

ตัวอย่างการคำนวณ

๑. กรณีประเมินรายด้าน

ตัวอย่าง ด้านที่ ๑ การบริหารจัดการกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) มีตัวบ่งชี้ จำนวน ๓ ตัว มีค่าสัดส่วนความสำคัญร้อยละ ๓๐ (คะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน) มีผลการประเมินดังนี้

ตัวบ่งชี้	ค่าน้ำหนัก	ระดับคุณภาพ	คะแนนของตัวบ่งชี้
๑. การบริหารจัดการที่ดี	๑๐	๕	๕๐
๒. การพัฒนาสู่องค์การแห่งการเรียนรู้	๑๐	๔	๔๐
๓. การนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	๑๐	๓	๓๐

- คะแนนของตัวบ่งชี้ที่๑ ๕ x ๑๐ = ๕๐
- คะแนนของตัวบ่งชี้ที่๒ ๔ x ๑๐ = ๔๐
- คะแนนของตัวบ่งชี้ที่๓ ๓ x ๑๐ = ๓๐
- คะแนนเฉลี่ยของด้านที่ ๑ = $\frac{๕๐ + ๔๐ + ๓๐}{๕}$ = ๒๔

◆ ผลการพิจารณาคุณภาพของด้านที่ ๑ การบริหารจัดการกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม) มีคุณภาพอยู่ในระดับ **ดีเยี่ยม**

๒. กรณีประเมินในภาพรวม

ตัวอย่าง ภาพรวมที่พิจารณาผลการประเมินจากทั้ง ๓ ด้าน มีค่าสัดส่วนความสำคัญร้อยละ ๑๐๐ (ด้านที่ ๑ มีค่าสัดส่วนความสำคัญร้อยละ ๓๐ ด้านที่ ๒ มีค่าสัดส่วนความสำคัญร้อยละ ๓๐ และด้านที่ ๓ มีค่าสัดส่วนความสำคัญร้อยละ ๔๐ (คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)

ด้าน	คะแนนเฉลี่ย
๑. การบริหารจัดการกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)	๒๔
๒. การส่งเสริมการจัดการศึกษาเรียนรวมที่มีประสิทธิภาพ	๒๑
๓. ผลการดำเนินงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)	๒๘

◆ คะแนนเฉลี่ยในภาพรวม = ๒๔ + ๒๑ + ๒๘

= ๗๓

◆ ผลการพิจารณาคุณภาพในภาพรวม มีคุณภาพอยู่ในระดับ **ดีมาก**

ค่าน้ำหนักคะแนนของตัวบ่งชี้ ในแต่ละด้าน

ด้าน/ตัวบ่งชี้	ค่าน้ำหนัก
ด้านที่ ๑ การบริหารจัดการกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ(การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)	**๓๐**
ตัวบ่งชี้ที่ ๑ การบริหารจัดการที่ดี	๑๐
ตัวบ่งชี้ที่ ๒ การพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้	๑๐
ตัวบ่งชี้ที่ ๓ การนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม	๑๐
ด้านที่ ๒ การส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษเรียนรวมที่มีประสิทธิภาพ	**๓๐**
ตัวบ่งชี้ที่ ๑ การจัดการงานธุรการและข้อมูลสารสนเทศ	๑๕
ตัวบ่งชี้ที่ ๒ การขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ	๑๕
ด้านที่ ๓ ผลการดำเนินงานกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)	**๔๐**
ตัวบ่งชี้ที่ ๑ ผลงานที่แสดงความสำเร็จและเป็นแบบอย่างได้ของกลุ่มงานการศึกษาพิเศษ (การจัดศึกษาแบบเรียนรวม)	๒๐
ตัวบ่งชี้ที่ ๒ โรงเรียนที่จัดการศึกษาเรียนรวม มีคุณภาพตามมาตรฐานการจัดการศึกษาเรียนร่วม	๒๐

บทที่ ๔

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ (Critical Success Factors) คือสิ่งที่สำคัญยิ่งต่อการนำไปสู่การบรรลุความสำเร็จของการทำงาน การระบุปัจจัยความสำเร็จของการทำงานเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ซึ่งการจะระบุปัจจัยความสำเร็จได้นั้นจำเป็นที่จะต้องเข้าใจว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อความสำเร็จ

ปัจจัยสู่ความสำเร็จของการจัดการศึกษาพิเศษเรียนรวม แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอก ซึ่งในแต่ละประเภทแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านบุคลากร (Man)

๒. ด้านการจัดการ (Management)

๓. ด้านวัสดุอุปกรณ์ (Material)

๔. ด้านงบประมาณ (Money)

ปัจจัยภายใน

ด้านบุคลากร (Man)

๑. ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษามีวิสัยทัศน์ด้านการศึกษาพิเศษ และกำหนดเป็นนโยบายการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวม ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๒. บุคลากรกลุ่มงานต่างๆ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความเข้าใจ และให้ความร่วมมือในการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวม

๓. ผู้รับผิดชอบมีความรู้ความเข้าใจ มุ่งมั่นในการดำเนินงาน และขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีคณะกรรมการดำเนินงานที่เข้มแข็ง และมีเป้าหมายร่วมกัน

๔. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำนโยบายการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวมไปสู่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่องยั่งยืน

ด้านการจัดการ (Management)

๑. กำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายในการดำเนินงานระดับเขตพื้นที่การศึกษาที่ชัดเจน

๒. มีโครงสร้าง ขอบข่าย กรอบงานที่ชัดเจน

๓. กำหนดบทบาท หน้าที่ ผู้รับผิดชอบ

๔. มีการบริหารจัดการที่ดี โดยมีการวางแผนการดำเนินงานที่เหมาะสมกับสภาพบริบท และสอดคล้องกับนโยบาย สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง

๕. มีการจัดสรรอัตราพี่เลี้ยงเด็กพิการให้กับโรงเรียนอย่างเหมาะสม

๖. มีระบบการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ด้านวัสดุ อุปกรณ์ (Material)

๑. มีการบริการ ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาพิเศษเรียนรวมที่ทันสมัย

๒. มีการใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี อย่างหลากหลาย

๓. มีการจัดทำคู่มือการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง

ด้านงบประมาณ (Money)

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้การสนับสนุนงบประมาณ ตามนโยบาย และภารกิจที่กำหนด

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสนับสนุนงบประมาณด้านการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวมอย่างต่อเนื่อง

๓.สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวม

ปัจจัยภายนอก

ด้านบุคลากร

๑. ผู้ปกครองมีความเข้าใจ และสนับสนุน ให้ความร่วมมือในการพัฒนาบุตรหลานที่มีความต้องการพิเศษ

๒. หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องให้การส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวม อาทิ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขต/จังหวัด โรงเรียนเฉพาะทาง สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด(พมจ.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท.) โรงพยาบาล สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.)

๓. เครือข่ายสหวิชาชีพให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวม อาทิ แพทย์ พยาบาล นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักจิตวิทยาฯลฯ

๔. ชมรม สมาคม มูลนิธิ ภาคเอกชน ที่เกี่ยวข้อง ให้การสนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนรวม

ด้านการจัดการ

๑. การประสานความร่วมมือของหน่วยงานทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน

๒. การสร้างภาคีเครือข่ายในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

ด้านวัสดุ อุปกรณ์ (Material)

การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก อาทิ โรงพยาบาล ศูนย์การศึกษาพิเศษ ศูนย์วิจัยด้านการศึกษาพิเศษ วิทยาลัย มหาวิทยาลัย ฯลฯ

ด้านงบประมาณ (Money)

มีการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง เช่น พมจ. มูลนิธิ สมาคม ฯลฯ

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ (2551). **พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). **รายงานประจำปี 2558.** กลุ่มวิจัยและพัฒนานโยบาย สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). **มาตรฐานการเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ปี พ.ศ.2555**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

คณะผู้จัดทำ

นายยงศักดิ์ เชาวน์วุฒิกุล	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3	ที่ปรึกษา
นายบุญเรือง วุฒิวงศ์	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3	ที่ปรึกษา
ดร. สุมล ชุมทอง	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3	ที่ปรึกษา
นายปรีชา รักษ์ทอง	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3	ที่ปรึกษา
นายมนัด ตั้งเส้ง	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา	ที่ปรึกษา
นางสาวเนตรหทัย สังสุณี	หัวหน้ากลุ่มงานการศึกษาพิเศษ(การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม)	

พิมพ์จัดทำรูปเล่ม

นางสาวเนตรหทัย สังสุณี	ศึกษานิเทศก์

คู่มือการปฏิบัติงาน

กลุ่มงาน งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

นางสุวนิตย์ ชูรักษ์

ตำแหน่งศึกษานิเทศก์

วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยเน้นกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ลักษณะงาน

งานวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยเน้นกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เป็นงานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ที่มุ่งการนำกระบวนการวิเคราะห์ วิจัยมาใช้ในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. นโยบาย จุดเน้นและเป้าหมายการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ของหน่วยงานต้นสังกัด
2. หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
3. แนวคิด ทฤษฎีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

1. ศึกษาสภาพปัญหา งานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
2. วิเคราะห์ ตรวจสอบการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ของครูผู้สอน
3. นิเทศการดำเนินการวิจัยการบริหารหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเน้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ(ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนในสังกัด
4. สนับสนุนการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาหลักสูตร และการจัดกระบวน การเรียนรู้ของครูผู้บริหารตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยเน้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
5. การดำเนินการวิจัยการบริหารหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยเน้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ(ภาษาอังกฤษ)
6. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และเผยแพร่ผลงานการศึกษา วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

7. นำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดนโยบาย วางแผนงาน และกำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพครูและผู้เรียนในเขตพื้นที่

ผังขั้นตอนการดาเนินงาน

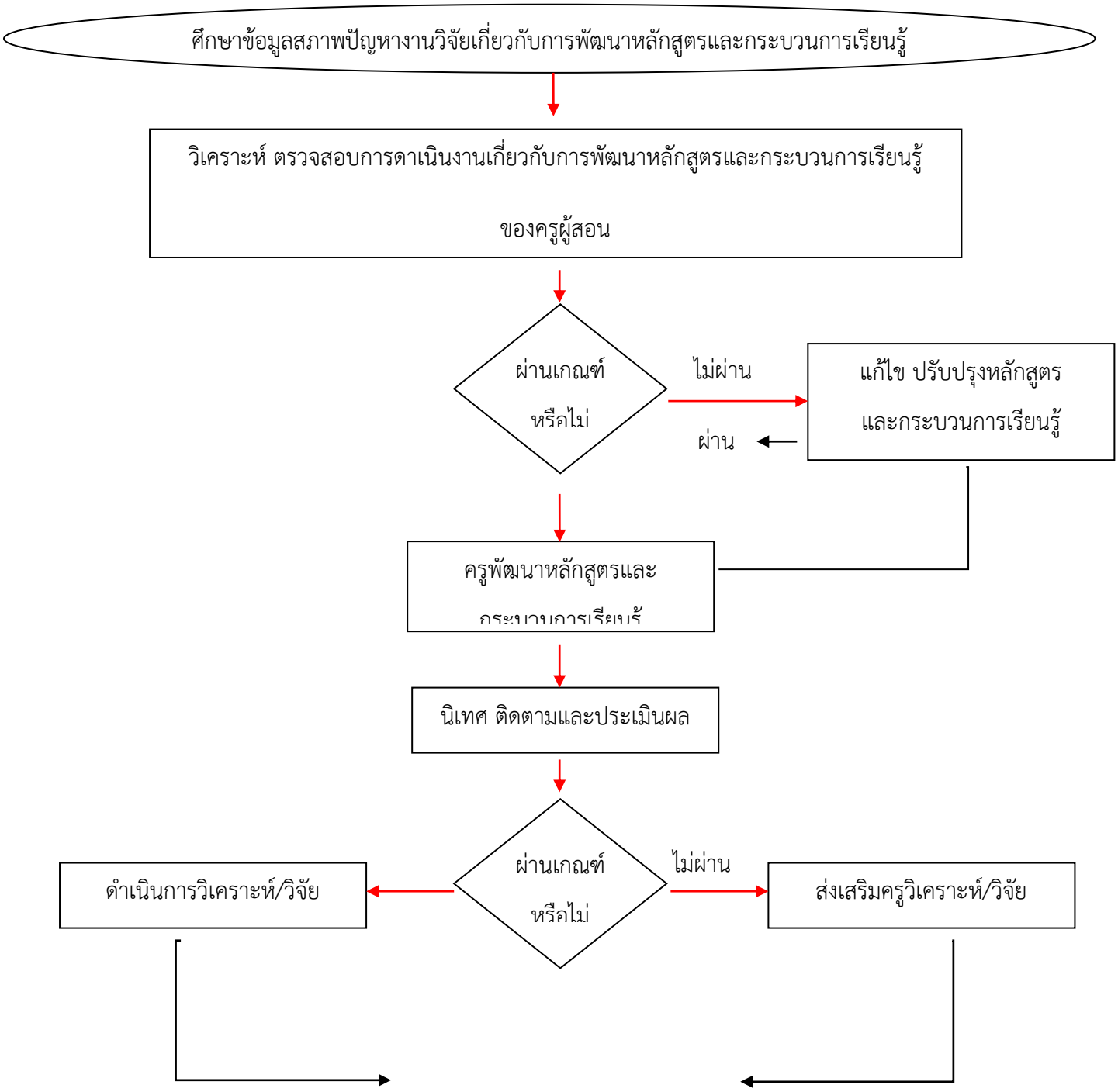

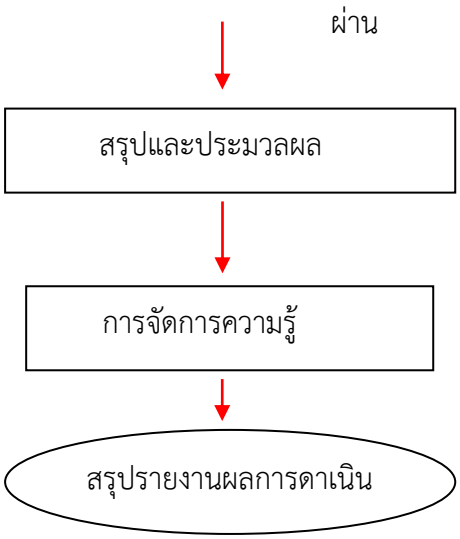

งานพัฒนาศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา (PEER Center)

ลักษณะงาน

งานพัฒนาศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา (PEER Center)เป็นการดำเนินการกับบุคลากรในโรงเรียนศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา (PEER Center) ที่จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของสานักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริหารและการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อคุณภาพของเด็กโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมแบบเครือข่าย

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553
2. แนวดำเนินการโรงเรียนศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา (PEER Center) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

1. ศึกษากฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษานโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ในด้านเป้าหมายคุณภาพและแนวดำเนินการ
3. สร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา
4. รวบรวมศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

5. วิเคราะห์สภาพโรงเรียน (จุดเด่น จุดด้อย)
6. กำหนดเป้าหมายการพัฒนา
7. กำหนดแนวทาง/วิธีการในการดำเนินงานตามเป้าหมาย
8. สร้างเครือข่ายในการทำงาน/การนิเทศร่วมกับโรงเรียนเป้าหมาย
9. กำหนดภาพความสำเร็จ/ตัวชี้วัด
10.ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนด
11.นิเทศ ติดตาม และประเมินผลระหว่างการดำเนินงาน
12.ปรับปรุงแก้ไขแนวทางเพื่อให้บรรลุผล
13.สรุปรายงานผล
14.ยกย่อง ชื่นชมผลงานและผดุงคุณภาพของโรงเรียน

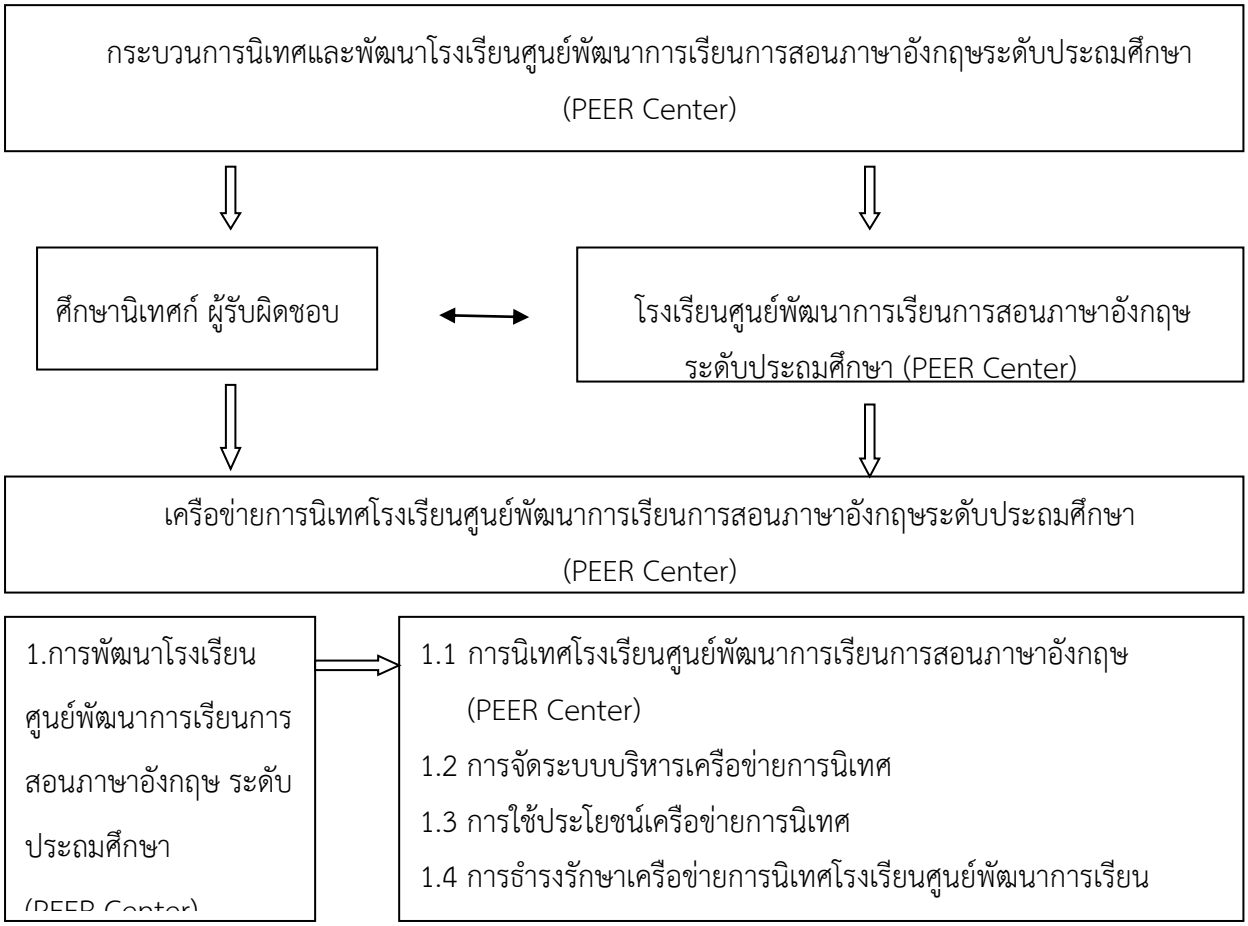

2. การนิเทศโรงเรียนศูนย์เครือข่ายพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ (Peer Center)	2.1 ความหมายของการนิเทศโรงเรียน 2.2 วัตถุประสงค์ของการนิเทศ 2.3 ยุทธศาสตร์การนิเทศ 2.4 ขอบข่ายและภารกิจการนิเทศ 2.5 กระบวนการนิเทศและพัฒนา 2.6 เทคนิคการนิเทศ 2.7 ปฏิทินและกิจกรรมการนิเทศ
3. คุณภาพโรงเรียนศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา (PEER Center)	3.1 โรงเรียนศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา (PEER Center) มีคุณภาพตามองค์ประกอบของสานักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3.2 โรงเรียนศูนย์พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา (PEER Center)เป็นต้นแบบ/แหล่งเรียนรู้/ให้ความ

งานยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

ลักษณะงาน

งานยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ เป็นการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มุ่งให้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้น เป็นกรอบแนวทาง หรือทิศทางของการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามนโยบายของสานักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. แนวทางการนาหลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สู่แผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

1. ศึกษานโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 รวมทั้งวิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

2. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีความพร้อมในการจัดการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมกับศักยภาพของสถานศึกษา โดย

2.1 ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ สามารถจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษได้

2.2 นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาการเรียนการสอน และให้ความช่วยเหลือสถานศึกษาในด้านการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

การวางแผนดำเนินการ

↓

การดำเนินการ

↓

การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

↓

การนิเทศ ติดตามและประเมินผล

↓

การรายงานผล

งานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 10-13 อำเภอชะอวด

ลักษณะงาน

งานนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 10-13 อำเภอชะอวด เป็นงานที่มุ่งส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตาม และประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 10-13 อำเภอชะอวด ให้จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียน ครู ผู้บริหารโรงเรียน และโรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพทั้งระบบ

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. นโยบาย จุดเน้นและเป้าหมายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
2. ระเบียบสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ว่าด้วยกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา พ.ศ.2561

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

1. ศึกษานโยบาย จุดเน้นและเป้าหมายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
2. ศึกษาระเบียบกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
3. ส่งเสริมสนับสนุน นิเทศ ติดตาม และประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาโรงเรียนในกลุ่มกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 10-13 อำเภอชะอวด ดังนี้
    1) จัดทำปฏิทินการนิเทศ เพื่อขออนุญาตปฏิบัติการนิเทศ
    2) จัดทำเครื่องมือการนิเทศ
    3) ดำเนินการนิเทศตามปฏิทินการนิเทศและเครื่องมือที่กำหนด
    4) สรุปและรายงานผล และให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
4. เมื่อสิ้นภาคเรียนจัดให้มีการสรุปผลการนิเทศ และเข้าร่วมประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อนำผลการนิเทศไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไป

ผังขั้นตอนการดำเนินงาน

ศึกษานโยบาย จุดเน้นและเป้าหมายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

↓

ศึกษาระเบียบกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

↓

ส่งเสริมสนับสนุน นิเทศ ติดตาม และประสานความร่วมมือ

↓

สรุปและรายงานผล และให้ข้อเสนอแนะ

↓

จัดทำเครื่องมือการนิเทศ

↓

ดำเนินการนิเทศ

↓

สรุปและรายงานผลการดำเนินงานและเข้าร่วมประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้

คู่มือ การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562

ของ นายมนัด ตั้งเส้ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน โดยส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานการจัดการศึกษาเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์สำคัญไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มุ่งให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาตามหลักสูตรของสถานศึกษา ทั้งกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการวัดผลและประเมินผล และกระบวนการนิเทศ ติดตามการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบบองค์รวม โดยเฉพาะกระบวนการนิเทศการจัดการศึกษา ได้จัดทำคู่มือนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2562 ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางและเป็นเครื่องมือสำหรับปฏิบัติการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา

ขอขอบคุณคณะทำงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ดำเนินการจัดทำคู่มือนิเทศ ฉบับนี้ จนเสร็จสมบูรณ์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะมีการนำคู่มือนิเทศ สู่การปฏิบัติ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา ต่อไป

นายมนัด ตั้งเส้ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
มิถุนายน 2562

คู่มือ การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ภาคเรียน ที่ 1 ปีการศึกษา 2562
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

---

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

กระทรวงศึกษาธิการ ได้น้อมนำกระแสพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา ให้ครูรักเด็ก และเน้นคุณค่าของความสามัคคี และยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น โดยกำหนดยุทธศาสตร์และจุดเน้น 6 ประการ โดยเฉพาะหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และการทดสอบ การประเมิน การประกันคุณภาพ และการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์ทั้ง 6 ด้าน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ได้นำนโยบาย ดังกล่าว สู่การปฏิบัติภายใต้กรอบการดำเนินงาน การสร้างโอกาสทางการศึกษา พัฒนาคุณภาพสู่สากล ซึ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะศตวรรษที่ 21 ก้าวสู่ประเทศไทย 4.0

สภาพปัญหา/ความต้องการ (Problem/Requirement) จากผลการประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test) ปีการศึกษา 2560 ถึงแม้ว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษา จะมีผลการประเมินสูงกว่าระดับประเทศ ทั้งในด้านความสามารถด้านภาษา (Literacy) ด้านคำนวณ(Numeracy) และด้านเหตุผล (Reasoning Abilities) คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 47.93 ยังไม่ถึงร้อยละ 50 และมีโรงเรียนในสังกัดมีคะแนนเฉลี่ย
ร้อยละต่ำกว่าระดับประเทศประมาณ 2 ใน 3 ของโรงเรียนทั้งหมด นอกจากนี้ การประเมินคุณภาพการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Educational Test : O–NET) ปีการศึกษา 2560 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการประเมินมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 38.398 ใน 4 กลุ่มสาระหลัก (ไทย,คณิต,วิทย์ และอังกฤษ) ต่ำกว่าระดับประเทศเฉลี่ยร้อยละ 1.393 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการประเมินมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำกว่าระดับประเทศทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ประกอบกับ ในปีงบประมาณ 2562 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดความสำเร็จใหม่เป็นจำนวนร้อยละของผู้เรียนที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) มากกว่าร้อย

ละ 50 ในแต่ละวิชาเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษาที่ผ่านมา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีเป้าหมายในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น โดยมุ่งหวังในการที่จะให้ผลการประเมินความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test) มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ รวม 3 ด้าน มากกว่าร้อยละ 50 เพิ่มจำนวนของผู้เรียนให้มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) มากกว่าร้อยละ 50 ในแต่ละวิชา และสามารถที่จะรักษา และยกระดับผลการประเมินโดยรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้นั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะต้องมีมาตรการ แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรม เพื่อพัฒนา หรือยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ และประสานความร่วมมือของเครือข่ายทุกองคาพยพ ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ และโรงเรียนทั่วไปให้สูงขึ้น

การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งในการจัดการศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น การนิเทศการศึกษา เป็นการแนะนำ การวางแผน การปรึกษาหารือร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน การบริการและจัดกิจกรรมช่วยครูในการทำงานให้มีขวัญและกำลังใจ มีมนุษย์สัมพันธ์ การอบรมครูและการพัฒนาหลักสูตรเพื่อหาแนวทางปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ (Kimball Wiles : ค.ศ. 1967) การนิเทศ เป็นกระบวนการหนึ่งในระบบการจัดการศึกษา ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นในการใช้ การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา เป็นมาตรการสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยองค์รวม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และปรับปรุง พ.ศ. 2560 และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ในทุกระดับ จึงจัดให้มีการนิเทศ ติดตาม การจัดการศึกษา โดยรูปแบบ กระบวนการ เทคนิควิธีการที่หลากหลาย ครอบคลุมเป้าหมาย ทั่วถึง ต่อเนื่อง และยั่งยืน ด้วยความเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา ภายใต้ความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

2.2 เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

2.3 เพื่อพัฒนาเครือข่ายการนิเทศ ระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีความเข้มแข็ง

2.4 เพื่อสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน

3. ขอบเขตการนิเทศ

3.1 เป้าหมาย

3.1.1 เชิงปริมาณ

3.1.1.1 สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ที่มีผลการประเมิน O-NET, NT, และ RT ปีการศึกษา 2561 มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า ร้อยละ 50 จำนวน รายการละ 10 โรงเรียน

3.1.1.2 กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา จำนวน 17 กลุ่ม

3.1.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรกลุ่มเป้าหมาย

3.1.2 เชิงคุณภาพ

3.1.2.1 สถานศึกษากลุ่มเป้าหมาย สามารถจัดการศึกษาโดยพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning อย่างหลากหลาย

3.1.2.2 กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา และสถานศึกษามีนวัตกรรมการนิเทศ และมีระบบนิเทศภายในที่ เข้มแข็ง

3.1.2.3 ครู และบุคลากร ในสถานศึกษาได้รับการนิเทศอย่างกัลยาณมิตร

3.1.2.4 นักเรียนมีคุณภาพตามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3.2 ระยะเวลา

มิถุนายน 2562 – มีนาคม 2563

3.3 ผู้นิเทศ ได้แก่

ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จำนวน 10 คน

3.4. เนื้อหา/ประเด็นการนิเทศ

1) การพัฒนา และการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พ.ศ. 2560

2) การจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3) การพัฒนาเครือข่ายการนิเทศ

4) การพัฒนาระบบนิเทศภายในของสถานศึกษา

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ได้รับการนิเทศเต็มพื้นที่ เต็มเวลา
2. ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบ ได้รับการนิเทศ ติดตามแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามประเด็นของการนิเทศ และสามารถดำเนินการบูรณาการการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษาได้สูงขึ้น

กระบวนการนิเทศ (Supervisory Process)

กระบวนการในการนิเทศการศึกษา หมายถึง แบบแผนของการนิเทศการศึกษาที่จัด ลำดับไว้อย่างต่อเนื่อง เป็นระเบียบแบบแผน มีลำดับขั้นตอนในการดำเนินงานไว้ชัดเจน ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 จะใช้กระบวนการนิเทศของสงัด อุทรานันท์ ซึ่งเป็นกระบวนการนิเทศที่สอดคล้องกับสภาพสังคมไทย 5 ขั้นตอน เรียกว่า “PIDER” เป็นหลัก ดังนี้

(1) การวางแผน (P-Planning) เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจะทำการประชุม ปรึกษาหารือ เพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาและความต้องการจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนถึงขั้นตอนการปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศที่จัดขึ้น

(2) ให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ (Informing-I) เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้ ความเข้าใจถึงสิ่งที่จะดำเนินการว่าต้องอาศัยความรู้ ความสามารถอย่างไรบ้าง จะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร และจะดำเนินการอย่างไรให้ผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพ ขั้นตอนนี้จำเป็นทุกครั้งสำหรับเริ่มการนิเทศที่จัดขึ้นใหม่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใดก็ตาม และเมื่อมีความจำเป็นสำหรับงานนิเทศที่ยังเป็นไปไม่ได้ผล หรือได้ผลไม่ถึงขั้นที่พอใจ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องทบทวนให้ความรู้ในการปฏิบัติงานที่ถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง

(3) การดำเนินการนิเทศ (Doing-D) ปะกอบด้วยการปฏิบัติงาน 3 ลักษณะ คือ การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ (ครู) การปฏิบัติงานของผู้ให้การนิเทศ (ผู้นิเทศ) การปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ (ผู้บริหาร)

(4) การสร้างเสริมขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ (Reinforcing-R) เป็นขั้นตอนของการเสริมแรงของผู้บริหาร ซึ่งให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและบังเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้รับการนิเทศที่กำลังปฏิบัติงานหรือการปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้

(5) การประเมินผลการนิเทศ (Evaluating-E) เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศนำการประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หลังจากการประเมินผลการนิเทศ หากพบว่ามีปัญหาหรือมีอุปสรรคอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผล สมควรที่จะต้องปรับปรุง แก้ไข ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขอาจทำได้โดยการให้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่ปฏิบัติใหม่อีกครั้ง ในกรณีที่ผลงานยังไม่ถึงขั้นน่าพอใจ หรือได้ดำเนินการปรับปรุงการดำเนินงานทั้งหมดไปแล้ว ยังไม่ถึงเกณฑ์ที่ต้องการ สมควรที่จะต้องวางแผนร่วมกันวิเคราะห์หาจุดที่ควรพัฒนา หลังใช้นวัตกรรมด้านการเรียนรู้เข้ามานิเทศ

จากกระบวนการนิเทศทั้ง 5 ขั้นตอนนี้ รองศาสตราจารย์ ดร.สงัด อุทรานันท์ ได้เสนอกระบวนการนิเทศที่เหมาะสมกับสภาพของสังคมได้ 5 ขั้นตอน ซึ่งเรียกว่า PIDRE ดังนี้

1) การวางแผนการนิเทศ (Planning)
2) การสร้างความเข้าใจและการให้ความรู้ (Information)
3) การปฏิบัติการนิเทศ (Doing)
4) การสร้างขวัญกำลังใจ (Reinforcing)
5) การประเมินผลการนิเทศ (Evaluating)

ซึ่งกระบวนการทั้ง 5 ขั้นตอนนี้ สามารถเขียนเป็นภูมิ ดังนี้

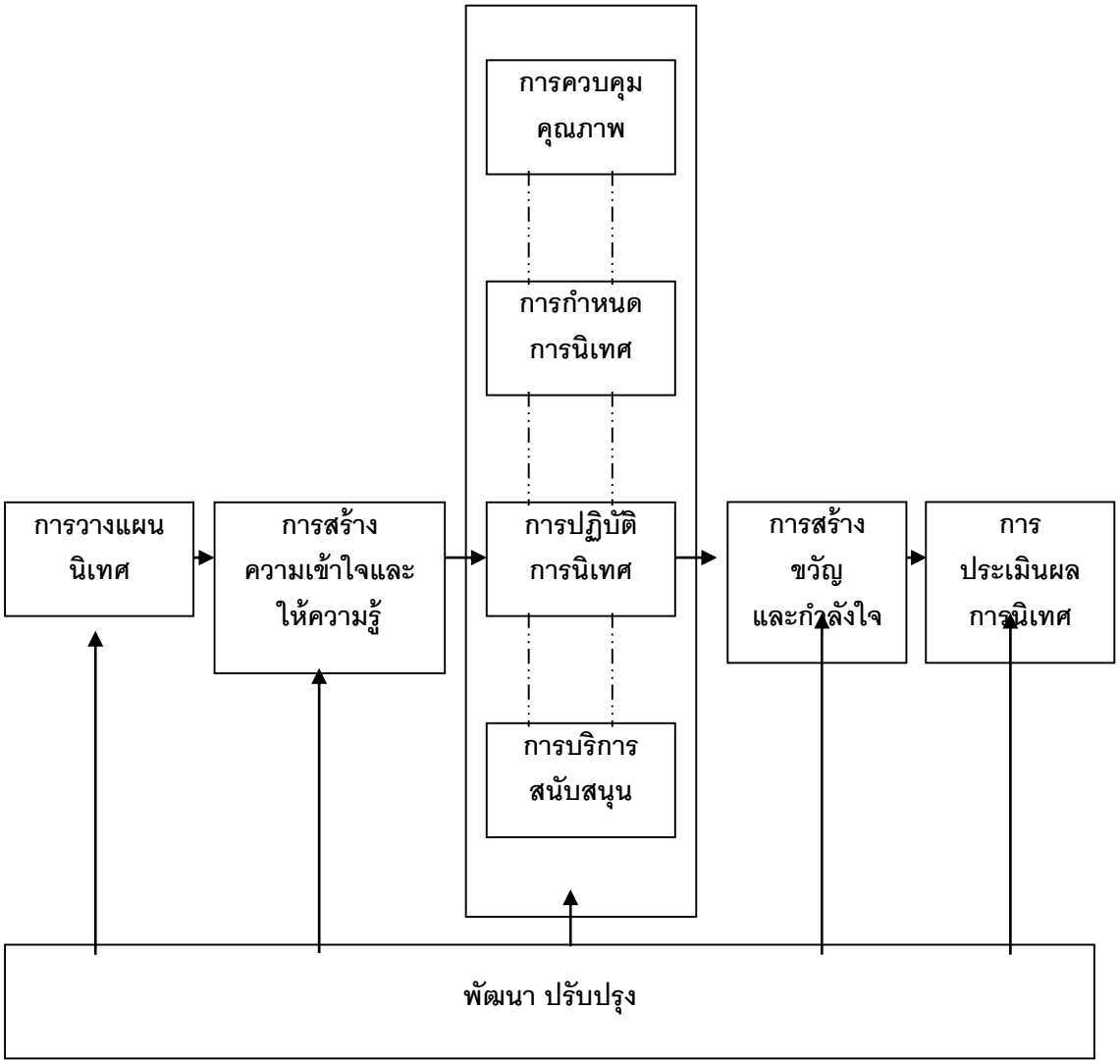

จากแนวคิดของนักการศึกษาสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการในการปรับปรุง พัฒนาให้ผู้รับการนิเทศได้พัฒนาการศึกษาให้ครอบคลุมทั้งด้านการบริหารจัดการและ การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยเหลือให้ครูมีความสามารถจัดการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ การนิเทศการศึกษาจะประสบความสำเร็จได้ผู้นิเทศจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการให้ความรู้ นิเทศ กำกับ ติดตามช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาแก่ครูและผู้เกี่ยวข้อง กระบวนการนิเทศจึงเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการในสถานศึกษาที่ช่วยให้การดำเนินงานของผู้บริหารโรงเรียนประสบความสำเร็จทั้งในส่วนของการบริหารจัดการและกระบวนการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

รูปแบบการนิเทศ

กรอบแนวคิดในการนิเทศติดตาม

3

เนื้อหา /ประเด็นการนิเทศ

1) การพัฒนา และการใช้หลักสูตรสถานศึกษา พ.ศ. 2560
2) การจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3) การพัฒนาเครือข่ายการนิเทศ
4) การพัฒนาระบบนิเทศภายในของสถานศึกษา

กระบวนการนิเทศ

P : Plan การวางแผนการนิเทศ

1) จัดทำข้อมูลสารสนเทศการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- วิเคราะห์ผลการประเมิน O-NET,NT,RT
- วิเคราะห์ข้อสอบ
- วิเคราะห์ผู้เรียน

2) จัดทำแผนนิเทศ
- เครื่องมือ
- เอกสารที่เกี่ยวข้อง
- ปฏิทิน

I : Information การสร้างความเข้าใจและการให้ความรู้

1) ประชุมผู้บริหารและครู
- หลักสูตร/หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้
- กระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Active Learning)

D : Doing ปฏิบัติการนิเทศ

1) ตรวจหลักสูตร/หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้
2) สังเกตการณ์สอน
3) ตรวจผลงานนักเรียน

R : Reinforcing การสร้างขวัญกำลังใจ

1) สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี
- กัลยาณมิตร
- เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา

E : Evaluating ประเมินผลการนิเทศ
- หลักสูตร/หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้
- ประเมินการจัดการเรียนรู้
- ประเมินระบบนิเทศภายในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา
- ประเมินระบบนิเทศภายในของสถานศึกษา

-

ผลการนิเทศ

1) ผลการใช้หลักสูตร/หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้
2) ผลการจัดการเรียนรู้
3) ผลการพัฒนา ระบบนิเทศภายในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา
4) ผลการพัฒนาระบบนิเทศภายในสถานศึกษา
5) ผลสัมฤทธิ์นักเรียน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 นำแนวทางการนิเทศ โดยใช้กระบวนการ 5 ขั้นตอน ของรองศาสตราจารย์ ดร.สงัด อุทรานันท์ ซึ่งเป็นกระบวนการนิเทศที่เหมาะสมกับสภาพของสังคม 5 ขั้นตอน เรียกว่า PIDRE ดังนี้

1) การวางแผนการนิเทศ (Planning)
2) การสร้างความเข้าใจและการให้ความรู้ (Information)
3) การปฏิบัติการนิเทศ (Doing)
4) การสร้างขวัญกำลังใจ (Reinforcing)
5) การประเมินผลการนิเทศ (Evaluating)

1. ขั้นเตรียม (Plan)

ปฏิทินการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการศึกษา ปีการศึกษา 2562

กลุ่มเครือข่าย	ผู้นิเทศ	เป้าหมายการนิเทศ	ระยะเวลา ภาคเรียนที่ 1/62	ระยะเวลา ภาคเรียนที่ 2/62
1.กลุ่มเครือข่าย 4 อ.ปากพนัง	1. นายปรีชา รักษ์ทอง 2. นายฉลอง จันทร์ขาว 3. นางวันทนา แก้วผอม 4. นายสุธีระพงศ์ เทิดธรรมปราการ 5. นางดรุณี ปั้นวงศ์	ร.ร.วัดแหลมตะลุมพุก 1. ผู้บริหาร 2. ครูวิชาการ 3. ครูผู้สอน 5 กลุ่มสาระหลัก	กรกฎาคม-สิงหาคม	พฤศจิกายน-ธันวาคม
2.กลุ่มเครือข่าย 4 อ.ปากพนัง	1. นายปรีชา รักษ์ทอง 2. นายฉลอง จันทร์ขาว 3. นางวันทนา แก้วผอม 4. นายสุธีระพงศ์ เทิดธรรมปราการ 5. นางดรุณี ปั้นวงศ์	ร.ร.บ้านโก้งโค้ง 1. ผู้บริหาร 2. ครูวิชาการ 3. ครูผู้สอน 5 กลุ่มสาระหลัก	กรกฎาคม-สิงหาคม	พฤศจิกายน-ธันวาคม
3.กลุ่มเครือข่าย 2	1. นายปรีชา รักษ์ทอง 2. นายมนัด ตั้งเส้ง	ร.ร.วัดพระบาท 1. ผู้บริหาร	กรกฎาคม-สิงหาคม	พฤศจิกายน-ธันวาคม

กลุ่มเครือข่าย	ผู้นิเทศ	เป้าหมายการนิเทศ	ระยะเวลา ภาคเรียนที่ 1/62	ระยะเวลา ภาคเรียนที่ 2/62
อ.เชียรใหญ่	3. นายประยงค์ ชูรักษ์ 4. นายจิตติพร จิตตรี 5. นางสาวธนัชพร บุญชูวงศ์	2. ครูวิชาการ 3. ครูผู้สอน 5 กลุ่มสาระหลัก		
4.กลุ่มเครือข่าย 10 อ.ชะอวด	1. นายบุญเรือง วุฒิวงศ์ 2. นางสุวนิตย์ ชูรักษ์ 3. นายจำรูญ หนูสังข์ 4. นายจริญ ปานแก้ว 5. นายอาคม จันทร์นวล	ร.ร.วัดจิกพนม 1. ผู้บริหาร 2. ครูวิชาการ 3. ครูผู้สอน 5 กลุ่มสาระหลัก	กรกฎาคม-สิงหาคม	พฤศจิกายน-ธันวาคม
5.กลุ่มเครือข่าย 4 อ.ปากพนัง	1. นายปรีชา รักษ์ทอง 2. นายฉลอง จันทร์ขาว 3. นางวันทนา แก้วผอม 4. นายสุธีระพงศ์ เทิดธรรมปราการ 5. นางดรุณี ปั้นวงศ์	ร.ร.บ้านนำทรัพย์ 1. ผู้บริหาร 2. ครูวิชาการ 3. ครูผู้สอน 5 กลุ่มสาระหลัก	กรกฎาคม-สิงหาคม	พฤศจิกายน-ธันวาคม
6.กลุ่มเครือข่าย 14 อ.จุฬาภรณ์	1. นางสาวสุมล ชุมทอง 2. นายนายปรุง ชูสุวรรณ์ 3. นายวิชัย ราชธานี 4. นายบุญนาค กำนอก	ร.ร.บ้านทุ่งบก 1. ผู้บริหาร 2. ครูวิชาการ 3. ครูผู้สอน 5 กลุ่มสาระหลัก	กรกฎาคม-สิงหาคม	พฤศจิกายน-ธันวาคม
7.กลุ่มเครือข่าย 14 อ.จุฬาภรณ์	1. นางสาวสุมล ชุมทอง 2. นายนายปรุง ชูสุวรรณ์ 3. นายวิชัย ราชธานี 4. นายบุญนาค กำนอก	ร.ร.บ้านควนโตน 1. ผู้บริหาร 2. ครูวิชาการ 3. ครูผู้สอน 5 กลุ่มสาระหลัก	กรกฎาคม-สิงหาคม	พฤศจิกายน-ธันวาคม
8.กลุ่มเครือข่าย 6 อ.ปากพนัง	1. นายปรีชา รักษ์ทอง 2. นายฉลอง จันทร์ขาว 3. นางวันทนา แก้วผอม 4. นายประจวบ พูลเพิ่ม 5. นางจิราทิพย์ สารักษ์	ร.ร.วัดหงส์แก้ว 1. ผู้บริหาร 2. ครูวิชาการ 3. ครูผู้สอน 5 กลุ่มสาระหลัก	กรกฎาคม-สิงหาคม	พฤศจิกายน-ธันวาคม

กลุ่มเครือข่าย	ผู้นิเทศ	เป้าหมายการนิเทศ	ระยะเวลา ภาคเรียนที่ 1/62	ระยะเวลา ภาคเรียนที่ 2/62
9.กลุ่มเครือข่าย 3 อ.เชียรใหญ่	1. นายปรีชา รักษ์ทอง 2. นายมนัด ตั้งเส้ง 3. นายประยงค์ ชูรักษ์ 4. นายสัมพันธ์ อิสสระพันธุ์ 5. นางฐตานันท์ ทองอุ่น	ร.ร.วัดพระหอม (ร.ร.วัดสระโพธิ์) 1. ผู้บริหาร 2. ครูวิชาการ 3. ครูผู้สอน 5 กลุ่มสาระหลัก	กรกฎาคม-สิงหาคม	พฤศจิกายน-ธันวาคม
10.กลุ่มเครือข่าย 16 อ.ร่อนพิบูลย์	1. นางสาวสุมล ชุมทอง 2. นางวรวรรณ์ สังสัพพันธ์ 3. นายมนัส ทองทิพย์ 4. นางเยาวมาลย์ มะเดโช	ร.ร.บ้านห้วยไม้แก่น 1. ผู้บริหาร 2. ครูวิชาการ 3. ครูผู้สอน 5 กลุ่มสาระหลัก	กรกฎาคม-สิงหาคม	พฤศจิกายน-ธันวาคม

คู่มือการปฏิบัติงาน

กลุ่มงานพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระบวนการเรียนรู้

นางวันทนา แก้วผอม
ศึกษานิเทศก์

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

งานประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

ลักษณะงาน

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เป็นกรอบแนวทาง หรือทิศทางของการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กอายุ ๓ – ๖ ปี ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู ที่มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการ ด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล มีคุณภาพตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยสถานศึกษามีภารกิจในการจัดทำรายละเอียดให้เป็น หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๑ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๒. คู่มือการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

๓. แนวทางการน าหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยสู่แผนการจัดประสบการณ์

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ศึกษานโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓ รวมทั้งวิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

๒. ศึกษาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ คู่มือการใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ และแนวทางการนำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยสู่แผนการจัดประสบการณ์

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีความพร้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัย ในรูปแบบ ที่เหมาะสมกับศักยภาพของสถานศึกษา โดย

๓.๑ พัฒนาครูผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในการน าหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ สู่การปฏิบัติในสถานศึกษา

๓.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาปฐมวัยและดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กได้

๓.๓ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และให้ความช่วยเหลือ สถานศึกษาในด้านการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๑) การเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น จัดทำข้อมูลสารสนเทศ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ เป็นต้น

๒) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๑ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๔) การดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย เช่น กำหนดการจัดประสบการณ์ ตารางกิจกรรมประจำวัน แผนการจัดประสบการณ์ เป็นต้น

๕) การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

๖) การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๑
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

งานประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ลักษณะงาน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ ทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ในการวางแผน ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

กฎหมาย ระเบียบและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๒. มาตรฐานและตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

๓. คู่มือการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๓. คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. ๑๒๓๙/๒๕๖๐ เรื่อง ให้ใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ลงวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

๔. คำสั่งสพฐ. ที่ ๙๒๑/๒๕๖๑ เรื่อง ยกเลิกมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระที่ ๒ การออกแบบและเทคโนโลยี และสารที่ ๓ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ และเปลี่ยนชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

๕. คำสั่ง สพฐ. ที่ ๙๒๒/๒๕๖๑ เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ลงวันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ขั้นตอนและแนวการปฏิบัติ

๑. ศึกษาคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ ๑๒๓๙/๒๕๖๐ คำสั่ง สพฐ. ที่ ๙๒๑/๒๕๖๑ คำสั่ง สพฐ. ที่ ๙๒๒/๒๕๖๑ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓ รวมทั้งวิเคราะห์แนวโน้มและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มาตรฐานและตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และคู่มือการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีความพร้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัย ในรูปแบบ ที่เหมาะสมกับศักยภาพของสถานศึกษา โดย

๓.๑ พัฒนาครูผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในการนำศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มาตรฐานและตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา

๓.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพและดำเนินการวิจัย ในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กได้

๓.๓ นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้ความช่วยเหลือ สถานศึกษาในด้านการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๑) การเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น จัดทำข้อมูลสารสนเทศ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ เป็นต้น

๒) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๑ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓) การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔) การดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๕) การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล

๖) การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ทันสมัยอยู่เสมอ

ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๑
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

พัฒนาครู และผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
และการนำสู่การปฏิบัติ

↓

ส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๑
ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)

↓

โรงเรียนวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

↓

โรงเรียนดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

↓

นิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

↓

โรงเรียนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัยอยู่เสมอ

คู่มือขั้นตอนการดำเนินงาน
งานส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

ของ

นายฉลอง จันทร์ขาว
ศึกษานิเทศก์

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
งานส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

คู่มือปฏิบัติงานศึกษานิเทศก์ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
งานส่งเสริมพัฒนาสื่อ นวัตกรรมทางการศึกษาและเทคโนโลยีทางการศึกษา

มาตรฐานการปฏิบัติงาน	ขอบเขตงาน	แนวทางปฏิบัติงาน/ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ผลที่คาดหวัง
ชื่องาน ส่งเสริมพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา กระบวนการวิจัยและพัฒนาสื่อเป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้า คิดค้น อย่างเป็นระบบและน่าเชื่อถือ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาผลผลิต เทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์ สื่อ อุปกรณ์ เทคนิควิธีหรือรูปแบบการเรียนการสอน หรือระบบบริหารจัดการ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นอย่างชัดเจน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา โดยการนำสิ่งประดิษฐ์หรือแนวความคิดใหม่ ๆ ในการเรียนการสอนนั้นเผยแพร่ไปสู่ครู – อาจารย์ หรือเพื่อเป็นตัวอย่างอีกรูปแบบหนึ่งให้กับครู ได้นาแนวความคิดไปปรับปรุงใช้ หรือผลิตสื่อการสอนใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป	**๑. งานส่งเสริม พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา**	๑.๑ ศึกษา ความต้องการสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ๑.๒ ดำเนินการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมทั้งสื่อต้นแบบของหน่วยงานเพื่อสนับสนุนช่วยเหลือตามความต้องการของสถานศึกษา ๑.๓ ส่งเสริมและพัฒนาครู ผู้บริหาร ให้มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยี ๑.๔ นิเทศติดตาม และประเมินผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อนำผลมาปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ ๑.๕ ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการส่งเสริมการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ๑.๖ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	**ผลสำเร็จที่คาดหวัง** สถานศึกษามีสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างคุ้มค่า

มาตรฐานการปฏิบัติงาน	ขอบเขตงาน	แนวทางปฏิบัติงาน/ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ผลที่คาดหวัง
	๒. งานศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา	๒.๑ ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัย เกี่ยวกับการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ๒.๒ วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อต้นแบบ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้สอดคล้องกับ ความต้องการของสถานศึกษา ๒.๓ ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนผลการวิเคราะห์ วิจัย นาไปใช้ เผยแพร่สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา	เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาทุกแห่งได้ศึกษาและนาผลการวิเคราะห์วิจัยไปใช้ในการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น

Flow Chart การปฏิบัติงาน

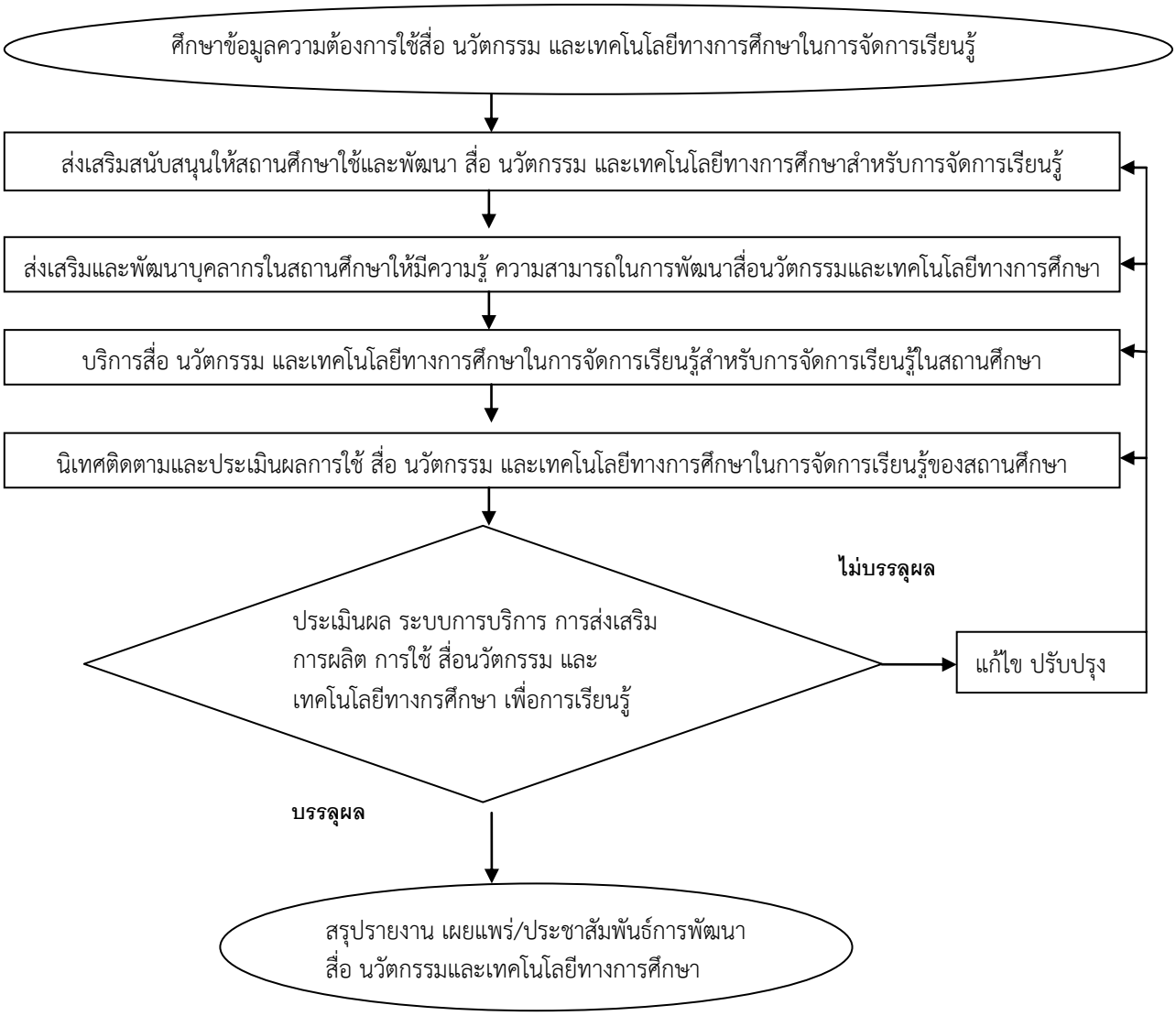

งานส่งเสริมพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในการส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

2. เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานในการส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีประสิทธิภาพและสามารถดำเนินการบรรลุผลตามเป้าหมาย

3. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการนิเทศติดตามประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด

ขอบเขตของงาน

งานส่งเสริมและพัฒนาสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นการปฏิบัติงานของกลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ในการศึกษาความต้องการ การส่งเสริมและพัฒนาสถานศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถ ในการผลิต การพัฒนา การใช้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และการให้บริการสื่อ การนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ตลอดจนการแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการส่งเสริมและพัฒนาการผลิต การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

คำจำกัดความ

งานส่งเสริมและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมให้สถานศึกษาผลิต พัฒนา และใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา รวมทั้งการจัดบริการสื่อ เผยแพร่นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. ศึกษาข้อมูลความต้องการสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้

2. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา ผลิต พัฒนา และใช้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับ การจัดการเรียนรู้

   2.1 พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ

   2.2 สรุปผลการประเมินการผลิต การใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนตามเกณฑ์มาตรฐาน และตัวชี้วัด

3. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนา การใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

4. จัดระบบบริการสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนช่วยเหลือตามความต้องการของสถานศึกษา

5. นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

6. ประเมินการใช้ ระบบบริการสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้

7. สรุปรายงาน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา

แบบฟอร์มที่ใช้

แบบฟอร์มที่ใช้เป็นแบบบันทึกข้อมูลที่เป็นผลจากการดำเนินงานของแต่ละขั้นตอนของการปฏิบัติ สำหรับการตอบคำถามตามตัวชี้วัด ในการปฏิบัติงานของกระบวนงาน มีดังนี้

1. เครื่องมือการศึกษาความต้องสภาพ การใช้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

2. แบบบันทึกข้อมูลผลการศึกษาความต้องการใช้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้

3. แบบบันทึกผลการผลิต การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

4. แบบบันทึกผลการบริการสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

5. แบบบันทึกผลการนิเทศ ติดตามการใช้/การบริการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

6. แบบบันทึกการแก้ไข ปรับปรุงรูปแบบการบริการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

7. แบบบันทึกการประสานความร่วมมือภาครัฐ/เอกชนในการพัฒนาต่อยอดเพื่อส่งเสริมการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

8. แบบบันทึกผลการเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์การพัฒนาและการใช้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

9. แบบรายงานผลการดำเนินงานตามกระบวนงานในการส่งเสริมและพัฒนาพัฒนาการใช้ สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม